

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

3 april 2001

GEDACHTEWISSELING

over het Jaarprogramma Plattelandsontwikkeling (POP)

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
uitgebracht door de heer Jos Stassen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys,
Eddy Schuermans, Johan Weyts ;

De heren Jacques Laverge, Didier Ramoudt, Cis Schepens,
Jul Van Aperen ;

De heren Mathieu Boutsen, Roland Van Goethem, Frans
Wymeersch ;

De heren Jacky Maes, Robert Voorhamme ;

De heer Jos Stassen ;

De heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

De heer Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van
Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van
Looy ;

De heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Koen Helsen,
André Moreau ;

De heren Jean Geraerts, Jan Penris, Miel Verrijken ;

Mevrouw Anne-Marie Baeke, de heer Leo Peeters ;

Mevrouw Veerle Declercq ;

De heer Jan Loones.

Nam eveneens deel aan de bespreking :

De heer André Denys (Regl. art. 27.4)

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	5
I.1. Overzicht van de maatregelen	5
I.1.1. Steun aan de investeringen in de landbouw	5
I.1.2. Steun aan de installatie in de landbouw	5
I.1.3. Steun voor opleiding	5
I.1.4. Steun voor vervroegde uittreding	5
I.1.5. Steun aan landbouwbedrijven in probleemgebieden en gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied : nultbemesting en afzien van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in kwetsbare zones natuur	5
I.1.6. Steun aan milieumaatregelen in de landbouw	5
I.1.7. Steun voor de verbetering van de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten	6
I.1.8. Steun voor bosbouw	6
I.1.9. Bevordering van de aanpassing en de ontwikkeling van het platteland : op weg naar een geïntegreerd plattelandsbeleid in Vlaanderen	6
I.1.10. Bevordering van de aanpassing en de ontwikkeling van het platteland : steun voor de afzet van de kwaliteitslandbouwproducten	6
I.2. Financiering van de maatregelen	6
II. Bespreking	7
II.1. Algemene opmerkingen over het Vlaams en Europees landbouwbeleid	7
II.1.1. Ruimtebeslag door de landbouwsector	7
II.1.2. Liberalisering van de landbouw	7
II.2. Algemene appreciatie van het POP	8
II.3. Opmerkingen over de diverse maatregelen	9
II.3.1. Steun aan de investeringen in de landbouw	9
II.3.2. Steun voor de installatie in de landbouw	9
II.3.3. Steun voor opleiding	9
II.3.4. Steun voor vervroegde uittreding	9
II.3.5. Steun aan landbouwbedrijven in probleemgebieden en gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied : nultbemesting en afzien van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in kwetsbare zones natuur	9
II.3.6. Steun aan milieumaatregelen in de landbouw	11
II.3.7. Steun voor de verbetering van de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten	11
II.3.8. Steun voor bosbouw	11
II.3.9. Bevordering van de aanpassing en de ontwikkeling van het platteland : op weg naar een geïntegreerd plattelandsbeleid in Vlaanderen	12
II.3.10. Bevordering van de aanpassing en de ontwikkeling van het platteland : steun voor de afzet van de kwaliteitslandbouwproducten	14

BIJLAGEN	15
Bijlage 1 : de evaluatie van het POP	17
Bijlage 2 : de nieuwe VLIF-reglementering	41

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft op 14 februari 2001 het Jaarprogramma Plattelandsontwikkeling (POP) besproken. Namens de Administratie Land- en Tuinbouw (ALT) namen ook de heer Luc Reyns (sociaal-economische studiedienst en EU-cel) en de heer Johan De Schryver (VLIF) deel aan de bespreking.

I. Toelichting door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

De minister schetst eerst de context van het POP. Het POP is opgesteld in uitvoering van de Europese verordening 1257/99. Deze beoogde een dubbel doel : enerzijds het groeperen van alle bestaande steunmaatregelen voor de landbouw en het platteland in een enkele verordening, anderzijds een heroriëntering van deze steun in het kader van Agenda 2000, waarbij de nadruk ligt op de leefbaarheid van het platteland. De Europese landbouwpolitiek is sterk gericht op diversificatie. Dit betekent niet dat de productiefunctie van de landbouw opzij wordt geduwd, maar wel dat de band tussen landbouw enerzijds en natuurbehoud en landschapsinrichting anderzijds wordt versterkt. Deze doelstelling staat ook ingeschreven in de beleidsbrief Landbouw (*Parl. St.*, VI. Parl., 2000-2001, 443/1).

I.1. Overzicht van de maatregelen

De minister overloopt hierna kort de verschillende maatregelen en geeft er enige toelichting bij. Voor meer informatie verwijst de minister naar de evaluatie van het POP (zie bijlage 1).

I.1.1. Steun aan de investeringen in de landbouw

De nieuwe reglementering van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) is met enige vertraging verschenen in het Belgisch Staatsblad (Besluit van de Vlaamse regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw, *B.S.*, 14 februari 2001). Het VLIF biedt aan de landbouwers zowel investerings- als kapitaalssteun. Er worden wel een aantal striktere normen opgelegd inzake grondgebondenheid, bijvoorbeeld voor varkenshouderij. De diversificatie in de steun, gaande van 10 tot 40 percent van het investeringsvolume, biedt de mogelijkheid om een echt beleid te voeren door aan milieu- en reconversie-investeringen een hogere steun toe te

kennen. Het is evenwel niet eenvoudig om een volledig nieuwe reglementering op kruissnelheid te brengen. Het budget dat vorig jaar niet kon worden aangewend, werd via een begrotingsruiter recuperereerd. Op die manier kan de achterstand in dossierbehandeling worden weggewerkt.

I.1.2. Steun aan de installatie in de landbouw

Zie maatregel I.1.1.

I.1.3. Steun voor opleiding

De huidige vormingspakketten blijven lopen, maar het is de bedoeling om ook hier diversificatie aan te brengen, waarbij er meer aandacht zal worden besteed aan vormingspakketten en proefprojecten over bijvoorbeeld milieuzorg of omschakeling naar biologische landbouw.

I.1.4. Steun voor vervroegde uittreding

Niet van toepassing als Vlaamse maatregel.

I.1.5. Steun aan landbouwbedrijven in probleemgebieden en gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied : nultbemesting en afzien van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in kwetsbare zones natuur

Specifiek voor deze maatregel is er voorzien in een beheersovereenkomst in het kader van MAP II-bis, met een vergoeding op grond van een resultaatsverbintenis, met – in theorie – 50 percent cofinanciering door de EU. Uit de financieringstabel moet nog blijken of dit ook zo zal zijn. Niemand kon voorspellen wat de respons van Europa of het resultaat zou zijn. De definitieve resultaten van het nitraatresidu zijn overigens nog niet bekend.

I.1.6. Steun aan milieumaatregelen in de landbouw

De beheersovereenkomsten in het kader van deze maatregel kan men opdelen in enerzijds maatregelen ter bevordering of tot behoud van de biodiversiteit, zoals het aanplanten of onderhouden van houtkanten, en anderzijds landbouwkundige beheersovereenkomsten, die ernaar streven de landbouwmethode te verbeteren (groenbemesting, mechanische onkruidbestrijding).

De minister besteedt aparte aandacht aan de steun voor de reconversie van de varkenshouderij naar

de biologische productiewijze. De Vlaamse regering had aanvankelijk aan Europa gevraagd om de vrijwillige afbouw van de varkensstapel te cofinancieren. Dit werd toen geweigerd, omdat men dit als staatssteun beschouwde, maar Europa toonde zich wel bereid om de reconversie naar biologische productiewijze te steunen. Hiervoor moeten nog de uitvoeringsbesluiten worden voorbereid.

I.1.7. Steun voor de verbetering van de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten

Meer bepaald gaat het om steun aan bedrijven die investeren in voedselveiligheid, milieu, dierenwelzijn, kwaliteitsverbetering en productinnovatie.

I.1.8. Steun voor bosbouw

Het gaat om de voortzetting van een bestaande maatregel, met name de steun voor bebossing van landbouwgronden. De periode waarin inkomenssteun kan worden verkregen wordt in vergelijking met vroeger wel verlengd. Inkomenssteun was voorheen een federale bevoegdheid. Deze programma's blijven verderlopen, maar er worden geen nieuwe federale programma's voor inkomenssteun meer ontwikkeld. Ook bosgroepen worden ondersteund.

I.1.9. Bevordering van de aanpassing en de ontwikkeling van het platteland : op weg naar een geïntegreerd plattelandsbeleid in Vlaanderen

Er is reeds een eerste aanzet gegeven, maar dit beleidsaspect is nog onvoldoende ontwikkeld. Bij de Europese Commissie werd aangekondigd dat hierover een aanvulling bij het POP zou komen. Plattelandsbeleid is een horizontale bevoegdheid, waar toe alle ministers van de Vlaamse regering hun steentje zouden moeten bijdragen. De Vlaamse regering moet financiële engagementen aangaan alvorens een beroep te kunnen doen op Europese cofinanciering.

I.1.10. Bevordering van de aanpassing en de ontwikkeling van het platteland : steun voor de afzet van de kwaliteitslandbouwproducten.

De minister preciseert dat het gaat om producten die verkocht worden als bio-, hoeve- of streekproducten.

I.2. Financiering van de maatregelen

De heer *Luc Reynders* merkt op dat vorig jaar 17 miljoen euro niet werd aangewend. In de Akkoorden van Berlijn werd ingeschreven dat er voor elke lidstaat een plafond is voor de gehele programmeringsperiode. In een aanvullende verordening werd bovendien een jaarlijkse plafonnering ingeschreven, waarbij het totale budget voor de gehele programmeringsperiode verdeeld werd in jaarlijkse schijven. Door de laattijdige goedkeuring van het POP kon België een bedrag van 17 miljoen euro niet aanwenden. De EU stond bovendien niet toe dat dit bedrag werd overgedragen naar het volgende jaar, aangezien zo het jaarlijkse plafond zou worden overschreden.

Er is echter een mogelijkheid om dit bedrag te recupereren. Indien een lidstaat minder uit geeft dan het maximumbedrag, kan de Europese Commissie beslissen om dit verschil over te dragen naar een volgend jaar of naar een andere lidstaat. De Vlaamse overheid zal in 2001 en 2002 hoogstwaarschijnlijk het maximumbedrag overschrijden. Vooral de milieumaatregelen zullen immers budgettaire ruimte zou blijken te zijn, bijvoorbeeld omdat andere lidstaten minder uit geven, dan kan dit bedrag indirect worden gerecupereerd. De niet-uitgegeven 17 miljoen euro zijn echter verloren gegaan. Het gevolg is dat Vlaanderen weliswaar recht heeft op 221 miljoen euro steun, ook al staat in de tabel nu maar 204 miljoen euro ingeschreven. Het ziet er echter naar uit dat er meer middelen zullen nodig zijn, en dus ook meer Vlaamse middelen.

De minister merkt hierbij op dat bij het indienen van de maatregelen ook voorzien was in een buffer per maatregel. Die buffer is in de eerste plaats bedoeld voor de financiering van de maatregel waar hij bijhoort. Indien men deze buffer echter niet nodig heeft, kan men hem ook aanwenden voor andere maatregelen, indien dit nodig zou zijn. Dit vereist telkens wel de goedkeuring van de Europese Commissie, die de ontwikkelingen in België van zeer nabij volgt.

Bovendien heeft de Europese Commissie de goedkeuring van het Vlaamse POP laten afhangen van de creatie van bijkomende Natura 2000-gebieden in de lente van 2001 en van verbeteringen in de toepassing van de nitraatrichtlijn in de herfst van 2001, zoniet zouden de gelden worden ingetrokken. Deze extra voorwaarden werden gesteld op 13 oktober 2000, toen het dossier de laatste maal aan

bod kwam tijdens de vergadering van de Vlaamse regering. De minister benadrukt dat Europa dit zeer strikt controleert.

II. Bespreking

II.1. Algemene opmerkingen over het Vlaams en Europees landbouwbeleid

II.1.1. Ruimtebeslag door de landbouwsector

A. De heer *Jacques Laverge* pleit voor een meer dynamische benadering van de landbouw. Voor jonge landbouwers wordt het problematisch om via de landbouw een behoorlijk inkomen te genereren. De economische vereisten en de beperkte ruimte in Vlaanderen bieden de Vlaamse landbouwers geen toekomst meer. Er moet dan ook gezocht worden naar andere economische functies voor het platteland buiten de landbouw, waarbij bos, natuur, recreatie en wonen beter aan bod komen.

Dit staat volgens hem echter haaks op het vastleggen van 750.000 hectare landbouwgrond in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Enerzijds wil men de landbouw in Vlaanderen economisch anders oriënteren, anderzijds legt men wel een quota aan landbouwgronden vast. Europees Commissaris Fischler heeft een heel andere visie op landbouw, waarin kwantitatieve aspecten (opbrengst, aantal hectare landbouwgrond) ondergeschikt worden aan kwalitatieve aspecten. Een andere visie op landbouw vergt ook een andere visie op landinrichting.

B. De heer *Jos Stassen* vindt dit standpunt te verre gaand. De vraag is niet of de landbouw teveel grond krijgt, maar wel of landbouw, in de huidige vorm en met de gekende gevolgen, in Vlaanderen nog een toekomst heeft. De spreker merkt sterke gelijkenissen op tussen het plan van de heer Fischler en het landbouwbeleid van minister Dua : minder intensieve landbouw en meer biologische landbouw. Dit betekent niet dat deze landbouw economisch niet rendabel zou zijn.

C. In tegenstelling tot de heer Laverge vindt de heer *Jef Van Looy* 750.000 hectare landbouwgrond een absolute vereiste voor een leefbare landbouw. Landbouwers hebben een stijgende behoefte aan grond. Ten eerste is er een tendens naar extensivering van de landbouw, waarbij men bijvoorbeeld meer gronden nodig heeft voor de afzet van mestoverschotten. Ten tweede is de landbouwer geëvolueerd tot een grondstoffenproducent. De prijzen voor de grondstoffen die hij levert, dalen. De kost-

prijzen dalen eveneens, mede als gevolg van schaalvergroting, waardoor er nood is aan een grotere oppervlakte landbouwgrond. Ten slotte vraagt de heer Van Looy zich af wat de heer Laverge dan zou aanvangen met de 'overtollige' landbouwgronden. Als men ze omzet in natuur- en bosgebieden, zullen er nog steeds landbouwers nodig zijn om deze te beheren.

– De minister verbaast zich over het standpunt van de heer Laverge. Ze vindt het nog te vroeg om het RSV nu al aan te passen. Het lijkt haar nuttiger om pas na afloop van het RSV in 2007 definitieve conclusies te trekken. Het heeft geen zin om intussen de fundamentele uitgangspunten van het RSV te ondergraven.

II.1.2. Liberalisering van de landbouw

A. De heer *Laverge* pleit voor een liberalisering van de landbouwpolitiek. Landbouwers klampen zich vast aan allerlei subsidiemaatregelen die hen moeten beschermen tegen de wisselvalligheden van de markt. Andere economische sectoren moeten hiermee ook rekening houden, maar worden niet gesubsidieerd. Bovendien is het subsidiesysteem te rigide. Het speelt onvoldoende in op de wisselende marktomstandigheden.

De heer *Robert Voorhamme* merkt op dat de meeste landbouwers geen liberaal systeem willen. De ingrijpende herstructureringen in de landbouwsector, als gevolg van de liberalisering, leiden tot een uitstoot van arbeidskrachten, die echter in het niet valt in vergelijking met de uitstoot bij de herstructurering van andere sectoren, zoals de textielsector. De heer Van Looy werpt op dat ondanks die dalende tewerkstelling de productiviteit is blijven stijgen, maar volgens de heer Voorhamme geldt dit voor alle economische sectoren, met de auto-assemblage als voorbeeld bij uitstek. Landbouw is een economische sector als een andere en ondergaat dan ook dezelfde evoluties.

De heer *Van Looy* repliceert dat er wel degelijk verschillen zijn met andere sectoren. Ten eerste is landbouw al meer dan twintig jaar een exclusief Europese bevoegdheid, ten tweede zijn er veel meer mensen te werk gesteld in de toeleveringssectoren dan in de landbouw zelf. De heer Laverge voegt eraan toe dat de dalende tewerkstelling in de landbouw stricto sensu gecompenseerd wordt door de toename bij de toeleveringssectoren.

B. De heer *Voorhamme* vindt het maar logisch dat landbouw een bij uitstek Europese aangelegenheid

is, want voedsel is een strategisch goed en voedselveiligheid kan enkel op supranationaal vlak gecontroleerd worden. Het POP blijft volgens hem echter teveel binnen de Vlaamse grenzen. Het Europees beleid (niet alleen op het vlak van landbouw) wordt steeds op een Vlaams-particularistisch niveau vertaald. Beleidsmakers en belangengroepen delen Vlaanderen op in diverse regio's. In elk van die regio's moet er dan plaats zijn voor én industrie, én landbouw, én toerisme, én woningen. De ruimtelijke ordening kan niet aan al deze behoeften tegemoet komen, gezien de grote bevolkingsdichtheid en kleine oppervlakte van Vlaanderen.

De heer *Van Looy* vreest echter dat het Europese landbouwbeleid een uniformisering in de hand werkt. Typische Vlaamse landbouwregio's als de polders of Haspengouw moeten hun eigenheid kunnen bewaren. Dit is volgens hem geen pleidooi voor particularisme. Er zijn overigens genoeg Europese programma's die de creatie van supranationale plattelandsregio's in de Europese context stimuleren.

– De *minister* merkt op dat het Europese landbouwbeleid niet eenvormig is : zo is de varkenssector zeer liberaal georganiseerd, terwijl de granensector voorlopig nog stevig gesubsidieerd wordt. Bovendien produceert de landbouwsector een product dat op politiek en mondiaal-strategisch vlak zeer belangrijk is.

De liberalisering mag hoe dan ook geen risico's inhouden voor de voedselveiligheid. Anderzijds heeft ook de subsidiepolitiek tot ontsporingen geleid. Het was de bedoeling van Mansholt, de grondlegger van de Europese landbouwpolitiek, om de ondersteuning steeds aan strikte productiequota te koppelen, maar hij werd op dat laatste punt niet gevolgd. Men legde geen quota op, wat de landbouwers ertoe aanzette om zoveel mogelijk te produceren : hoe hoger de productie, hoe hoger de geïnde subsidies. Het gevolg is dat er nu een pijnlijke, maar noodzakelijke herstructurering wordt doorgevoerd, met uitstoot van arbeidskrachten tot gevolg.

II.2. Algemene appreciatie van het POP

A. De heer *Jos De Meyer* wenst nader in te gaan op het POP zelf. Hij vindt het positief dat de VLIF-middelen behouden blijven en dat de Vlaamse regering inspeelt op de Europese richtlijn.

Daarnaast formuleert hij enkele kritische bemerkingen. Ten eerste werd het programma initieel goedgekeurd op 22 december 1999, maar de Europese Commissie heeft pas op 6 oktober 2000, na de nodige aanpassingen, het geheel goedgekeurd. Dit heeft financiële consequenties voor Vlaanderen.

Ten tweede stelt de heer De Meyer vast dat het plattelandsbeleid in Vlaanderen nog in de kinderschoenen staat. Er is nood aan een minister voor Plattelandsbeleid, vermits het plattelandsbeleid de bevoegdheden en de coördinerende taak van de minister van Landbouw overstijgt. Het is evident dat ook andere ministers hun (financiële) bijdrage moeten leveren aan het geïntegreerd plattelandsbeleid, zodat dit niet ten koste gaat van de andere doelstellingen uit het POP.

Ten derde vraagt hij zich af waarom men de toekomst van het geïntegreerd plattelandsbeleid zou laten afhangen van een studie die momenteel wordt voorbereid door professor De Rynck. Biedt deze studie wel een voldoende breed draagvlak ? Concreet verwijst de spreker naar de besluiten van de Tweede Landbouwconferentie voor een Vlaams plattelandsbeleid van 31 mei 1999, opgesteld naar aanleiding van Agenda 2000 en de rol van het platteland daarin. Tijdens deze conferentie werden een aantal beleidsopties voor de komende decennia verkend, met de bedoeling hieruit conclusies voor het beleid te kunnen trekken. Deze conclusies kregen een breed draagvlak en zijn nog steeds bijzonder actueel.

Ten vierde vraagt hij zich af wat de impact van het geïntegreerd plattelandsbeleid zal zijn op de hervorming van de Vlaamse administratie. De ALT moet in elk geval een grote rol krijgen in het ontwikkelen van het plattelandsbeleid.

Ten vijfde wenst de heer De Meyer dat de regelgeving inzake bouw- en milieuvergunningen wordt aangepast aan de positieve evolutie naar een verbrede landbouw, waarbij een landbouwer ook de mogelijkheid krijgt een aantal kleinere nevenactiviteiten uit te oefenen op zijn bedrijf. Landbouwers die nu reeds een multifunctionele landbouw willen realiseren, worden nu vaak geconfronteerd met dergelijke problemen.

Tenslotte merkt de heer De Meyer op dat volgens een artikel van het VILT het programma plattelandsontwikkeling interessante mogelijkheden biedt voor gemeentebesturen. Klopt dit ?

B. Mevrouw *Gisèle Gardeyn-Debever* betreurt het dat de landbouw en de landbouwers door de pu-

blieke opinie in een slecht daglicht worden geplaatst. De publieke opinie heeft enkel nog oog voor dierenwelzijn, waarvoor zeker de jonge landbouwers ernstige inspanningen leveren, maar vergeet daarbij de vele problemen waarmee landbouwers te maken hebben, zoals de steeds toenemende administratieve verplichtingen. Ze hoopt dan ook dat het POP een beter imago aan de landbouw kan geven, maar vraagt zich wel af of er voldoende middelen voor zullen worden gevonden.

– De *minister* begrijpt het ongeduld van diverse sprekers en betrokkenen, maar merkt op dat de fundamentele veranderingen die zich de laatste jaren hebben afgespeeld in de Europese en Vlaamse landbouwpolitiek, grote gevolgen hebben. Voor de landbouwers vergt het een grote aanpassing; bovendien moet men erop toezien dat hun inkomen gegarandeerd blijft. Ook voor de administratie heeft de koerswijziging ingrijpende gevolgen. De minister toont zich verheugd over de grote eensgezindheid die er heerst over het nieuwe landbouwbeleid. Gezien de ingrijpende veranderingen is die eensgezindheid ook nodig.

Ze onderschrijft de nood aan een minister voor het Plattelandsbeleid. Typerend voor horizontale bevoegdheden, zoals plattelandsbeleid of stedelijk beleid, is het probleem om alle ministers ertoe aan te zetten hieraan een bijdrage te leveren. De opdracht die aan professor De Rynck werd gegeven, past in dit streven. Hij moet een basisnota maken, zodat duidelijk wordt welke inspanningen van welke minister(s) verwacht worden.

De gemeenten krijgen volgens de minister wel een sleutelrol in het geïntegreerd plattelandsbeleid, maar voorlopig is er nog geen sprake van middelen. In de toekomst is dit echter niet uitgesloten.

Op de opmerkingen van mevrouw Gardeyn-Debever merkt de minister op dat er gewerkt wordt aan een vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen. Ze voegt er wel aan toe dat deze formaliteiten bedoeld zijn om de administratie haar controlerende taak te laten uitoefenen.

II.3. Opmerkingen over de diverse maatregelen

II.3.1. Steun aan de investeringen in de landbouw

A. De heer *Van Looy* vraagt naar de stand van zaken van de hangende VLIF-dossiers. Zal er extra personeel worden ingezet om de achterstallige dossiers te behandelen?

– De heer *Johan De Schryver* antwoordt namens de minister dat in 1999 massaal werd geanticiepeerd op de wijzigingen in de regelgeving. Op een tijdspanne van nog geen vier weken zijn bijna 1.000 dossiers ingediend. Deze dossiers waren goed voor 58 procent van het budget. De overige 42 procent, ongeveer 1 miljard frank, werd overgeheveld naar 2001. In 2001 moeten alle 1.900 dossiers die in 2000 zijn ingediend worden behandeld op basis van de nieuwe regelgeving. De voorrang wordt gegeven aan de eerste vestigingen, omdat daar de financiële lasten het zwaarst zijn. Natuurlijk komen er bovenop de achterstallige dossiers dagelijks nieuwe dossiers bij. Als het normale indieningsritme gerespecteerd wordt, zullen er in 2001 2.500 à 3.000 dossiers worden ingediend. Daarnaast is er een overgangsperiode van drie maanden waarin landbouwers de mogelijkheid krijgen om voor investeringen met eigen middelen vanaf 1 januari 2000 steun aan te vragen. Er is vrij veel interesse rond.

Voor de behandeling van de achterstallige dossiers zullen vermoedelijk geen extra ambtenaren ingezet worden. De minister stipt aan dat in het kader van het beter bestuurlijk beleid de regering geen drastische personeelsbeslissingen wenst te nemen. Er zal wel een dossier worden ingediend over het personeelsprobleem in het kader van de plattelandsontwikkeling. Specifieke aspecten van het POP, bijvoorbeeld alles wat te maken heeft met de promotie en de afzet van land- en tuinbouwproducten, kunnen via de Vlaamse Promotiedienst voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) worden opgelost. Tegelijk zal de ALT hervormd worden.

B. De heer *Van Looy* wenst ook te vernemen of er in middelen voorzien is voor de proeftuinen, die nieuwe, milieuvriendelijke technieken ontwikkelen voor de glastuinbouw.

– Glastuinbouw is belangrijk in Vlaanderen, maar kampt met vele problemen. De minister omschrijft glastuinbouw als een kapitaalsintensieve en prijsgevoelige sector, met hoge energiekosten. De nieuwe VLIF-reglementering biedt een antwoord op deze problemen en de minister is niet van plan om nieuwe, aparte subsidiekanalen te openen voor glastuinbouw. Het is een geliberaliseerde sector. Enerzijds staat Vlaanderen sterk, vanwege de hoge deskundigheid, anderzijds is de concurrentie zeer hard. Wie vooruitziend is en niet overinvesteert, kan deze concurrentie aan.

De heer *Reyns* merkt op dat de kredieten voor de proeftuinen door het vroegere Fonds ter Bevordering van Industrieel Onderzoek in Vlaanderen (FIOV) werden beheerd. Proeftuinen behoorden

in principe tot de bevoegdheid van de administratie Economie, die hiervoor echter een samenwerkingsovereenkomst had gesloten met de ALT.

De minister wijst op de complexe financiering van deze dossiers. De werkingskosten van de proeftuinen worden door de federale overheid betaald, de subsidies door de Vlaamse overheid. De subsidie-dossiers worden door twee ministers opgevolgd : minister Van Mechelen voor de financiële aspecten, minister Dua voor de inhoudelijke. Daarnaast worden de proeftuinen ook nog voor een deel door de provincies gefinancierd.

Onder andere omwille van deze complexe financieringsmechanismen wenst de minister deze sector door te lichten en ook inhoudelijk te evalueren. Een aantal proeftuinen zijn immers zeer innovierend bezig, maar andere totaal niet. Een concentratie van de middelen, gekoppeld aan een duidelijker taakomschrijving en beter afgelijnde projecten zou een meer efficiënte werking toelaten. Voor de toekomst wordt er in geen financiering meer voorzien ; er wordt enkel nog een aantal dossiers afgehandeld met de resterende middelen van 2000.

C. De heer *Laverge* pleit aansluitend hierop eveneens voor doorzichtigheid en centralisering van de subsidiëring. De federale, Vlaamse en provinciale overheden financieren elk een deel, waarbij de een niet weet wat de anderen doen. Dit zet de poort open voor misbruiken. De minister vraagt zich af of het financieren van proeftuinen wel tot de kerntaken van de provincies behoort. Voor de heer *Laverge* bewijst dit dat de provincies allerlei initiatieven nemen, in concurrentie met andere bestuursniveaus, om hun eigen macht in stand te houden. Hierdoor stijgen de provinciebelastingen.

II.3.2. Steun voor de installatie in de landbouw

Zie II.3.1.

II.3.3. Steun voor opleiding

Over deze maatregel worden geen opmerkingen geformuleerd.

II.3.4. Steun voor vervroegde uittreding

Niet van toepassing in Vlaanderen.

II.3.5. Steun aan landbouwbedrijven in probleemgebieden en gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied : nulbemesting en afzien van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in kwetsbare zones natuur

A. De heer *De Meyer* wil aan de hand van een concreet voorbeeld in verband met de mestproblematiek aantonen dat de kabinetten onvoldoende rekening houden met wat door het Vlaams Parlement is beslist en hierover onvoldoende communicatie voeren met de administratie.

Zo werd de MAP-reglementering aangepast opdat veeteeltinrichtingen die uitsluitend voor paarden en pony's bestemd zijn, de mogelijkheid zouden krijgen om eventueel uit te breiden. De aanvragen hiervoor moesten binnen zijn op 1 december 2000 en werden de voorbije weken in de diverse schepencolleges besproken. De Mestbank moest hierover advies verlenen. Voor dit advies moest de Mestbank zich beroepen op een besluit van de Vlaamse regering, dat echter nog moet worden voorgelegd aan de Raad van State en de stuurgroep van de Mestbank. Men kan natuurlijk geen rekening houden met een besluit dat nog niet bestaat. De Mestbank merkt op dat de ambtenaren over het ontwerpbesluit beschikken, en er dus rekening mee kunnen houden. De betrokken ambtenaren willen dit echter zo strikt mogelijk toepassen, om toekomstige interpretatieproblemen te vermijden.

Het maximaal aantal te vergunnen paarden bedraagt het maximaal aantal standplaatsen dat op de inrichting aanwezig was op 30 maart 2000, het ogenblik dat de commissie deze wijziging goedkeurde. De vergunning kan slechts worden afgeleverd indien de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) een gunstig advies geeft. Alle adviezen waren tot nu toe negatief. Men gaat er immers van uit dat het niet aan hen toekomt om bouwvergunningen te regulariseren, aangezien er geen milieuvergunning is.

– De *minister* repliceert dat het decreet verschenen is in het Staatsblad en dat de ambtenaren dus op de hoogte zijn van de regeling. De nodige uitvoeringsbesluiten zijn gepubliceerd. Het laatst goedgekeurde besluit, houdende een aanpassing van de beroepsprocedure en -termijnen, werd vorige week door de Vlaamse regering goedgekeurd. Ze betreurt het, indien het verhaal van de heer *De Meyer* zou kloppen, dat ambtenaren zouden han-

delen tegen de geest van wat in het Vlaams Parlement is goedgekeurd, enkel en alleen omdat een uitvoeringsbesluit nog niet is gepubliceerd in het Staatsblad. In dit geval hebben de ambtenaren van de VLM de buitendiensten onvoldoende richtlijnen gegeven voor de behandeling van dergelijke dossiers.

De heer De Meyer benadrukt dat hij niemand wil beschuldigen, maar enkel wil wijzen op de moeilijke situatie waarin veel bedrijfsleiders zich bevinden. Ze kunnen enkel een oplossing vinden als ze een beroep doen op dure adviesbureaus.

De minister voegt eraan toe dat ze MAP-II bis niet het meest geslaagde voorbeeld van goede wetgeving vindt. Als gevolg van wederzijds wantrouwen tussen de diverse partijen heeft men het MAP veel te detaillistisch opgesteld, om zeker te zijn dat er geen achterpoortjes waren. Bovendien wilde men ook rekening houden met alle mogelijke uitzonderingen, zodat de wetgeving nog complexer werd. Dit zorgt ervoor dat het bijzonder moeilijk is om nog iets aan het MAP te veranderen. Ook de heer Laverge vindt dat men bij het opstellen van de mestwetgeving teveel rekening heeft gehouden met particuliere gevallen.

II.3.6. Steun aan milieumaatregelen in de landbouw

A. De heer Laverge haalt de kritiek aan van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) als zou het POP teveel aandacht besteden aan biologische landbouw. De gewone landbouw is ook meer milieubewust geworden.

– De minister ontkent dat ze teveel nadruk zou leggen op biologische landbouw. De oorzaak van dit misverstand ligt misschien in het feit dat de minister, in plaats van te opteren voor een apart hoofdstuk over biologische landbouw, deze maatregelen wilde integreren in elk hoofdstuk van het POP.

Het POP wil een kader scheppen zodat de biologische landbouw meer kansen krijgt. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de individuele landbouwer. Dit mag echter niet doen vergeten dat er voor traditionele landbouw in het POP 8 miljard frank wordt uitgetrokken tegenover slechts 100 miljoen frank per jaar voor biologische landbouw. Het is ook geenzins de bedoeling van de minister om de biologische landbouw kunstmatig in stand te houden door oversubsidiëring. De maatregelen hebben tot doel om een markt te creëren voor biologische landbouw en te zorgen voor promotie en afzet.

B. De heer Bogaert wenst te weten of het resultaat van de maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit aan de verwachtingen beantwoorden.

– Volgens de minister is dit voorlopig nog niet het geval. Een aantal aanpassingen aan beheersovereenkomsten moeten nog gebeuren. Er zijn nog geen pilootprojecten rond botanisch beheer, en er moet een aanpassing komen over de gebieden die in aanmerking komen voor beheersovereenkomsten. Er is ook discussie over wat er moet gebeuren met de gebieden met een hoge natuurwaarde : moet de overheid deze gebieden aankopen of hierover beheersovereenkomsten afsluiten ?

De heer Reyens voegt eraan toe dat onderzocht wordt in welke mate deze overeenkomsten cumuleerbaar zijn met federale maatregelen, met maatregelen over braaklegging of biologische landbouw. Dit vergt veel werk, want de verordening stipuleert dat men nooit tweemaal hetzelfde inkomenstraject mag financieren.

II.3.7. Steun voor de verbetering van de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten

In 1998 werd het Sierteeltplatform Vlaanderen opgericht, met twee doelstellingen : organisatie van e-commerce voor verkoop van sierteeltproducten en opbouw van een logistiek centrum in Gent (Destelbergen). Dit project dreigt volgens de heer André Denys echter door een gebrek aan mankracht te verdwijnen. Belangrijke tuinbouworganisaties verliezen hun geloof in het project.

– De minister merkt op dat ze zijdelings betrokken was bij het Sierteeltplatform. Het was een goed initiatief : zo was er een systeem uitgewerkt waarbij diverse leveringen door eenzelfde vrachtwagen werden vervoerd, zodat er geen halflege vrachtwagens de weg op moesten. De zeer open prijszetting verhindert echter dat sommigen instappen in het project. Bovendien zouden ook interne strubbelingen de goede werking van het Sierteeltplatform verhinderen.

II.3.8. Steun voor bosbouw

A. De heer Didier Ramoudt wijst erop dat de aanplanting van nieuwe bossen ten koste van landbouwgronden gaat. Hij vraagt zich af of men in sommige regio's niet te ver gaat met het aanplanten van stadsrandbossen. Zo wordt in Oostende een stadsrandbos aangelegd, wat volgens de spreker het typisch kustlandschap uit de streek geweld aandoet.

– De *minister* repliceert dat ze geen uitspraken wenst te doen over een concreet dossier. In het RSV staat echter de creatie van 10.000 hectare extra bosgebied ingeschreven, waarbij de prioriteit wordt gegeven aan stadsbossen en bossen in bosarme gebieden, zoals West-Vlaanderen. De voorwaarde is wel dat het bos een ecologische meerwaarde biedt. Indien uit dit concreet dossier zou blijken dat het natuurlijke landschap een grotere ecologische meerwaarde biedt dan een 'onnatuurlijk' bos, dan moet hiertegen worden opgetreden. De minister wenst echter het subsidiariteitsbeginsel te respecteren.

B. De heer *Laverge* vraagt zich af of bossen wel een economische betekenis hebben in Vlaanderen, aangezien de bossen hier schaars en kleinschalig zijn. Is het niet beter de aandacht vooral te richten op de recreatieve en natuurlijke waarde van het bos?

– De *minister* hoopt dat de heer *Laverge* niet de indruk heeft gekregen dat zij de economische exploitatie van bossen wil overbenadrukken. De maatregelen uit de verordening moeten echter worden toegepast. Een van deze maatregelen is de steun aan de bebossing van landbouwgronden. Persoonlijk gelooft de minister niet dat het plan om 10.000 hectare landbouwgrond in Vlaanderen te bebossen kans op slagen heeft. De meeste landbouwers durven hun gronden niet bebossen, omdat ze vrezen deze gronden later niet meer te mogen gebruiken als landbouwgronden. De respons blijft dus vrij beperkt.

In Vlaamse context is een bos vooral belangrijk omwille van de multifunctionaliteit : economische exploitatie, ecologische meerwaarde, recreatie. In sommige Vlaamse bossen mag de economische functie niet onderschat worden, maar het rendement hiervan is hoe dan ook zeer laag. Dit leidt ertoe dat privé-eigenaars van grote bossen hun bossen willen verkopen, omdat andere beleggingen een veel hoger rendement bieden. De Vlaamse overheid overlegt met provinciale en gemeentelijke overheden om minstens een deel van dit waardevolle patrimonium te behouden.

Op Europees vlak is de situatie verschillend. EU-lidstaten als Duitsland beschikken over naar Vlaamse normen reusachtige bossen, waarvan het economisch belang veel groter is dan dat van de Vlaamse bossen. De Europese steun voor bebossing van landbouwgronden vindt zijn wortels in de periode van de grote landbouwoverschotten, waarbij inperking van het landbouwareaal door bijvoorbeeld bebossing een van de remedies was.

De heer *Reyns* voegt eraan toe dat de plattelandsverordening niet altijd toelaat het geschikte instrumentarium aan te wenden in een verstedelijkt gebied zoals Vlaanderen. Vlaanderen hoopt hieraan te remediëren naar aanleiding van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie.

B. De heer *Laverge* vraagt waarom er voor de beheersovereenkomsten voor natuurbeheer meer geld is uitgetrokken dan deze voor bosbeheer.

– Het feit dat de vergoedingen voor beheersovereenkomsten in natuurgebieden hoger liggen dan voor bosgebieden betekent volgens de minister niet dat de overheid minder waardering zou hebben voor bossen. De hoogte van de vergoedingen is gebaseerd op de resultaatsverbintenis en op de inspanningen die men moet leveren om de resultaatsverbintenis te behalen. Ecologisch beheer van een grasland vergt immers meer inspanningen dan dat van een bos, waar het beheer ook kan bestaan uit de afwezigheid van elke menselijke ingreep.

De heer *Reyns* merkt op dat men een onderscheid moet maken tussen beheersovereenkomsten voor milieu en natuur en steunmaatregelen voor bosaanplantingen. Dit is het gevolg van het samenvoegen van de verordeningen 2078 (milieu- en natuurmaatregelen) en 2080 (bos) in de plattelandsverordening. Men kan geen beheersovereenkomsten voor bos afsluiten, omdat men in het kader van een bepaald hoofdstuk van de plattelandsverordening geen maatregelen kan nemen die in een ander hoofdstuk thuishoren. De steunmaatregelen voor bos die de Vlaamse regering heeft genomen, passen in het hoofdstuk over bosbouw.

II.3.9. Bevordering van de aanpassing en ontwikkeling van het platteland : op weg naar een geïntegreerd plattelandsbeleid in Vlaanderen

De discussie over deze maatregel spitst zich toe op een aantal voorbeelden waarbij er sprake is van een conflict tussen de doelstellingen van het geïntegreerd plattelandsbeleid en de bepalingen inzake ruimtelijke ordening.

A. De heer *Ramoudt* vindt hoevetoerisme een goed voorbeeld van een alternatieve economische activiteit op het platteland, buiten de landbouw. De ontwikkeling van het hoevetoerisme wordt echter afgeremd door de restrictieve regelgeving in de beleidsdomeinen Toerisme en Ruimtelijke Ordening. De regelgeving inzake hoevetoerisme is te strikt om hoevetoerisme tot een winstgevende activiteit uit te bouwen. De regelgeving inzake ruimtelijke ordening zorgt ook voor moeilijkheden. Stel : een

landbouwer vindt geen opvolger of overnemer voor zijn hoeve. Het feit dat gebouwen en gronden van de landbouwexploitatie planologisch met elkaar verbonden zijn, bemoeilijkt de overname ervan. Enerzijds zijn sommige landbouwers wel geïnteresseerd in de gronden, maar niet in de hoeve zelf, anderzijds zijn er wel gegadigden om niet de gronden, maar wel de hoeve zelf te kopen en er eventueel een andere bestemming aan te geven. De spreker dringt erop aan om bij een landbouwbedrijf, waarvan de uitbating wordt stopgezet, de gebouwen planologisch los te koppelen van de gronden, zodat men aan de gebouwen een andere bestemming kan geven. Overleg met de ministers Landuyt en Van Mechelen dringt zich dan ook op.

De heer *Van Looy* vindt dat er bij hoevertoerisme steeds een band moet zijn met landbouwactiviteiten. Toerisme in een leegstaande hoeve waar geen landbouwexploitatie meer plaatsvindt, is geen vorm van hoevertoerisme.

De heer *Laverge* voorspelt dat veel hoeves verlaten zullen worden, omdat ze te klein zijn of omdat de landbouwer geen opvolger of overnemer vindt. Uiteindelijk is de landbouwer en zijn familie hiervan het slachtoffer. De spreker vindt dat het mogelijk moet zijn om een leegstaande hoeve een zinvolle bestemming te geven buiten de landbouw. Ook dat is een vorm van plattelandsontwikkeling. Volgens hem ontbreekt het aan de politieke wil om een oplossing te vinden voor de planologische problemen die hiermee samenhangen.

– De *minister* wenst een duidelijk onderscheid te maken. Hoevertoerisme voor haar betekent dat een landbouwer in hoofdberoep ook een vorm van hoevertoerisme op zijn hoeve organiseert, bij wijze van diversificatie. Dit is iets anders dan een leegstaande hoeve een andere functie te geven (wonen, para-agrarische activiteiten,...)

Hoevertoerisme maakt deel uit van het geïntegreerd plattelandsbeleid. In het VLIF is in steun voorzien voor investeringen in het kader van hoevertoerisme. De minister geeft toe dat de regeling voor hoevertoerisme te rigide is, maar wijst erop dat dit ook te maken heeft met de ruimere problematiek van de plaats van het platteland in een verstedelijkt gebied. Hierover zal naar aanleiding van het Belgisch voorzitterschap van de EU een internationaal symposium worden georganiseerd. Het valt immers op dat het hoevertoerisme wel succesvol is in meer landelijke gebieden zoals de Voerstreek, Wallonië of Frankrijk. Er is ook een probleem met de ruimtelijke ordening. Leegstaande landbouwbedrijven worden zonevreemd. In landbouwmiddens

heerst er een wantrouwen tegen bestemmingswijzigingen van delen van landbouwgebieden.

Dit laatste is echter niet zo eenvoudig. Ten eerste betekent het dat men moet ingrijpen in de gemeentelijke structuurplannen. Een hoeve ligt in een zone die in het gemeentelijk structuurplan is ingekleurd als landbouwzone. Indien de landbouwactiviteiten worden stopgezet, dan wordt het gebouw zonevreemd. Als men aan de gebouwen een andere bestemming wil geven, dan grijpt men in op het lokale niveau. Ten tweede is er de vraag of men in dit geval planbaten moet betalen, omdat de hoeve dan in een woon- of recreatiezone ligt.

De heer *André-Emiel Bogaert*, voorzitter, vindt dat de oplossing voor dit probleem in de ruimtelijke ordening moet worden gevonden, maar dat het POP hiertoe wel incentives moet geven. Volgens de minister duidt dit op een van de pijnpunten in het geïntegreerd plattelandsbeleid : er is voorlopig te weinig belangstelling voor bij de andere leden van de Vlaamse regering. Momenteel werkt professor De Rynck aan een project om dit concept in te vullen.

B. De heer *Denys* vestigt de aandacht op de problemen van de vlasbedrijven (*Hand.*, VI. Parl., 2000-2001, nr. C70, 8). Vlasnijverheid is een para-agrarische activiteit, een activiteit die economisch gezien bij de landbouw hoort, maar vanuit het oogpunt van ruimtelijke ordening als nijverheid beschouwd wordt. Vanwege de sterke band met de landbouwsector zouden deze bedrijven in feite in het buitengebied moeten liggen, maar planologisch horen ze thuis in KMO-zones. Het probleem is dat buitengebieden weinig of geen KMO-zones toegewezen krijgen. De minister van Ruimtelijke Ordening had als oplossing hiervoor al het idee van de para-agrarische bedrijvenzones geopperd.

Een geïntegreerd plattelandsbeleid heeft volgens dezelfde spreker ook oog voor de verbetering van de leefbaarheid van de dorpen. Goede wegen vormen daarvan een onderdeel. De spreker verwijst naar een akte van de Boerenbond, gesteund door diverse burgemeesters, waarbij erop gewezen werd dat de subsidies voor landbouwwegen met 20 tot 30 percent verminderden. Klopt dit ? Is er in midelen voorzien ?

– Volgens de minister blijkt uit de opmerkingen van de leden duidelijk dat het geïntegreerd plattelandsbeleid heel wat raakpunten heeft met ruimtelijke ordening. Hierover moeten afspraken worden gemaakt met minister Van Mechelen, in navolging

van het gezamenlijk initiatief rond mestverwerking.

Landinrichting is opgenomen in het POP met een beperkte cofinanciering door Europa. In bepaalde landinrichtingsprojecten worden maatregelen genomen voor dorpen, bijvoorbeeld de herinrichting van de dorpskern van Stuyvekenskerke, in samenwerking met de VLM. De minister poogt hiervoor nu criteria op te stellen. De minister wenst de daling van de investeringen in de landbouwwegen, door de heer Denys aangehaald, na te gaan.

Hierop ontstaat een discussie over wie bevoegd is voor de landbouwwegen. Volgens de heer *De Meyer* had de afdeling Land de bevoegdheid om in de polders landbouwwegen te subsidiëren. Vanaf 2001 zou dit afgeschaft zijn. De minister merkt op dat het mogelijk is dat de daling te wijten is aan het feit dat de subsidie hiervoor uitgeput is.

C. De heer *Laverge* vraagt hoe het komt dat monumentenbeheer wel voorkomt in de beleidsnota Landbouw, maar niet in het POP.

– De minister antwoordt dat hiertoe een speciaal programma wordt ingediend, waarbij ook minister Sauwens betrokken is. Er is ook voorzien in extra middelen voor beheersovereenkomsten.

II.3.10. Bevordering van de aanpassing en de ontwikkeling van het platteland : steun voor de afzet van de kwaliteitslandbouwproducten

Over deze maatregel werden geen opmerkingen geformuleerd.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jos STASSEN

André-Emiel BOGAERT

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Evaluatie plattelandsonwikkelingsplan (POP) 2000-2006

Vlaams Parlement: Commissie Economie 14 februari 2000: Evaluatie plattelandontwikkelingsplan (POP) 2000 - 2006

I. Overzicht van het verloop van de goedkeuringsprocedure

Stap	Bemerkingen (Europese reacties e.d.)
1. Goedkeuring door de Vlaamse regering van het Ontwerpprogramma Ontvankelijkheidsonderzoek; VR 22/12/1999	- Niet ontvankelijk verklaard door commissie dd. 28/01/2000
2. Aangepast ontwerp overgemaakt aan de Europese commissie dd. 10 mei 2000 na veel overleg	- Ontvankelijk verklaard dd. 26 mei 2000 door de commissie - Niet voorgelegd aan VR
3. mededeling aan de VR dd. 8 juni 2000 betreffende de ontvankelijkheidsverklaring	- Naar verluidt werd binnen de VR afgesproken om alsnog de ontvankelijk verklaarde tekst aan de VR voor te leggen
4. goedkeuring door de VR dd. 25 juli 2000 van ontvankelijk verklaarde tekst, aangepast aan de eerste reeks bemerkingen van de Europese Commissie	- Geen overschrijding van de budgettaire impact ingeschat dd. 22/12/99
5. Goedgekeurd door de VR dd. 08 september 2000 na aanpassing aan tweede reeks bemerkingen vanwege de commissie	- Geen overschrijding van de budgettaire impact dd. 22/12/2000. - VR beslist o.a. tot technisch nazicht
6. Mededeling aan de VR dd. 15 september 2000, m.b.t. het technisch nazicht gevraagd door de VR op 8/09/2000	-
7. Mededeling aan de VR, dd. 13/10/2000, m.b.t. de definitieve goedkeuring door de Europese commissie	- Eindversie hierbij gevoegd als bijlage. Deze eindversie bevat nog enkele minieme wijzigingen opgelegd door de Europese Commissie - Goedkeuring door de Europese Commissie op 6 oktober 2000, na gunstig advies door het STAR-Comité op 20 september 2000)

II. Budget (financiële tabel, blz. 82 van het Plan)

Ingevolge de aanwijzingen van de Commissie bij de bespreking van het Plan en de budgettaire plafonds opgelegd aan elke Lidstaat ingevolge de akkoorden van Berlijn (Agenda 2000) zowel over de ganse programmeer periode (waarbij ingevolge de overeenkomsten binnen de ICL aan Vlaanderen 221,340 MEUR werd toegewezen) als per jaar, en gelet op de laattijdige goedkeuring, kon voor Vlaanderen in 2000 een bedrag van 17,218 MEUR niet worden gebudgetteerd.

Teneinde dit bedrag te recupereren werd in oktober 2000, bij het afsluiten van het boekhoudjaar 2000 voor EOGFL-Garantie, in de vooruitzichten van het boekhoudjaar 16 oktober 2000 – 15 oktober 2001 en 16 oktober 2001 – 15 oktober 2002 een meeruitgave van telkens 50% van dit bedrag voorzien.. Indien de betrokken meeruitgave aldus wordt aanvaardt, dient naderhand een herziening van de financiële tabel aan de EU te worden voorgelegd, zoniet gaat het betrokken bedrag opnieuw verloren bij de eindafrekening in 2006 over de ganse programmeerperiode.

III. Uitvoering (Algemeen) – *Opvolging* : Stand van zaken oprichting oprichting management- en comité van toezicht (blz. 312 van het Plan).

De inspectie van Financiën bracht een gunstig advies. De betrokken ontwerp-besluiten zullen eerstdaags aan de VR worden voorgelegd.

In afwachting wordt de uitvoering van het Programma opgevolgd door het redactiecomité onder coördinatie van de ALT.

Het Comité van toezicht zal o.a. dienen te waken over de planwijzigingen waarvan verder sprake.

IV. Uitvoering (Algemeen): geplande herzieningen van het Plan.

De uitvoeringsverordening 1750 van 1999 (zoals gewijzigd in 2000 door verordening 2075) voorziet dat wijzigingen aan het plan met een betekenisvolle budgettaire impact slechts éénmaal per jaar kunnen worden ingediend. De behandelingsprocedure is analoog aan die van de goedkeuring van het Plan en vergt dus circa 6 maanden.

Twee dergelijke belangrijke wijzigingen kunnen reeds in het vooruitzicht worden gesteld. De budgettaire impact van de MAP-maatregel "Verminderde bemesting ten opzichte van de bemestingsnormen in kwetsbare gebieden water" (maatregel 9.3.6.4.2.10) is groter dan ingeschat in het Plan en zal nog in 2001 dienen te worden bijgestuurd. De verdere invulling van het integraal Plattelandsbeleid in 2002 is reeds als programmawijziging in het Plan zelf voorzien.

Kleinere wijzigingen, zoals bijvoorbeeld technische rechtzettingen kunnen steeds met dien verstand dat ze slechts ten vroegste twee maand na indienen van kracht kunnen worden. de commissie behoudt echter steeds het beslissingsrecht of een voorgestelde wijziging al dan niet als een belangrijke of kleine wijziging dient te worden opgevat.

Eind 2000 werd reeds een eerste dergelijke kleinere wijziging aan de Commissie voorgesteld, met name een verlenging van de verlenging van de staalname periode voor het najaar 2000 tot 10 januari 2001 m.b.t. het vergoedingsbesluit kwetsbare gebieden water.

De administratie bereidt reeds andere kleine wijzigingen concreet voor zoals de Cumulatietabel voor de landbouwmilieumaatregelen (hofdstuk 9.3.6) die ook ten opzichte van de het federale plan (met name de biologische landbouw) dient te worden aangevuld en een rechtzetting van discriminatie (uitsluiting) van de doelstelling 2 gebieden (fasing out) in Oost- en West-Vlaanderen wat betreft het integraal plattelandsbeleid (maatregel 9.3.9).

V. Evaluatie maatregel per maatregel

A. Steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw (maatregel 9.3.1 en 9.3.2)

Inleiding

De uitvoering van de steunmaatregelen aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw (maatregelen 1 & 2 van het POP) gebeurt in Vlaanderen via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Met het oog op uitvoering werden de maatregelen uit het POP omgezet in een besluit van de Vlaamse regering en aansluitend een ministerieel besluit. Een eerste ontwerpbesluit over de nieuwe VLIF-regelgeving werd principieel goedgekeurd in de Vlaamse regering vooraleer het POP goedgekeurd werd door de Europese Commissie. Parallel met het wijzigingen van de ontwerpversie van het POP werden ook de ontwerpbesluiten over de nieuwe VLIF-regelgeving aangepast. Na het doorlopen van de voorgeschreven procedures (overleg en advies) werden de besluiten op 24 november 2000 definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering. Inmiddels werd gewerkt aan het praktisch in toepassing brengen van de maatregelen (informaticatoepassing, ministeriële omzendbrief, aanvraagformulieren, informatieverstrekking,...). Het besluit en het ministerieel besluit verschijnt in het Belgisch Staatsblad op 14/2/2001.

Vraagtekens, discussiepunten en probleemsituaties

Wat het praktisch in toepassing brengen van de regelgeving betreft, stellen zich (vanzelfsprekend) een beperkt aantal problemen. Deze zijn ofwel van technische aard (informaticatoepassing) ofwel houden ze verband met de interpretatie van de regelgeving. Deze probleemsituaties zijn daarom eerder intern van aard en hoeven niet het voorwerp uit te maken van een parlementair debat. De oplossing ervan vraagt inzet van mensen en middelen en zit vooral vervat in een goede communicatie rond de nieuwe regelgeving. Met het oog op de uniforme praktische toepassing werd een ministeriële omzendbrief opgesteld. Deze ligt thans voor bij de minister voor goedkeuring. Met de omzendbrief moeten een maximaal aantal discussiepunten ondervangen worden.

Samenvattend dient gesteld dat er zich in hoofde van de Administratie die de uitvoering voor haar rekening neemt (VLIF) en de Vlaamse overheid wat betreft maatregelen 1&2 van het POP, vandaag in principe geen echte vraagtekens, discussiepunten en probleemsituaties stellen.

In bijlage een overzicht van de problemen die in het overleg met de landbouworganisaties en i.v.m. de opmerking van de VLTR werden gesignaleerd. Bij de bespreking wordt eveneens geargumenteed waarom op deze vragen niet werd ingegaan.

Hierbij een meer detailsgewijze bespreking.

■ *Afschaffing premie bij investeringen ter gelegenheid van de eerste vestiging*

De premie bij investeringen ter gelegenheid van de vestiging is als maatregel niet behouden in de nieuwe VLIF-regelgeving. Waar de differentiatie inzake steunverlening in de oude regelgeving gedeeltelijk verband hield met de leeftijd van de aanvrager was dit bij de nieuwe regelgeving geen optie. Er werd geopteerd voor een differentiatie naargelang de aard van de investeringen waarbij voor investeringen in leefmilieu, verbrede landbouw, diversificatie van activiteiten en energiebesparing significant meer steun verleend wordt dan voor de gangbare. Aangezien aangenomen wordt dat vooral jonge land- en tuinbouwers vatbaar zijn voor een heroriëntering van hun bedrijf, zal vooral deze categorie de verhoogde steun genieten. Bij het uitwerken van de nieuwe VLIF-regelgeving werd vertrokken van de stelling dat de uitgaven dezelfde omvang mochten hebben dan voorheen. Indien aan jonge landbouwers ook nog een verhoogde investeringssteun zou toegekend worden, zou de steun elders moeten gereduceerd worden.

Tenslotte kunnen personen die zich vestigen in de sector voortaan een vestigingspremie verkrijgen. Het invoeren van de vestigingspremie bij de overname van een bestaand bedrijf is mede bepalend geweest voor het niet behouden van de verhoogde steun bij investeringen. Jonge land- of tuinbouwers die zich in de sector vestigen zullen globaal gezien niet minder gesteund worden bij de vestiging dan voorheen.

■ *Grootte van de steun*

In de oude VLIF-regelgeving werd de steun bepaald door het niveau van de rentesubsidie, de duur ervan, het minimum ten laste en de grootte van het krediet. Bij de marktrente van de jongste jaren was de toepassing van een minimum te dragen rentelast zeer beperkend voor de steun. Voor investeringen in de economische betekenis van het woord + de aankoop van bedrijfsgebouwen werd er in de periode 1997-1999 gemiddeld op 5.420 miljoen BEF investeringssteun verleend. Voor deze investeringen werd gemiddeld 1.258 miljoen BEF steun toegekend. Het reële gemiddelde steunpercentage bedroeg derhalve 23,2 % van de investeringen.

In de nieuwe regelgeving wordt de grootte van de steun bepaald door de aard van de investering. De steun bedraagt 40, 30, 20 of 10 %. Bij de opmaak van de budgettaire vooruitzichten werd, aan de hand van een inschatting van het investeringsvolume dat voor elk van de steunvolumes zou in aanmerking komen, geraamd dat de gemiddelde steun in de nieuwe regelgeving 23,7 % zou bedragen.

Gemiddeld zal er derhalve geen vermindering zijn van de toegekende steun t.o.v. het reële steunniveau van de laatste jaren in de oude regelgeving. In de mate dat de land- en tuinbouwers opteren voor de gewenste heroriëntering zullen zij gemiddeld van een hoger niveau steun genieten dan zij die integraal blijven opteren voor de gangbare productie en afzetmethodes.

■ *Steun aan de veredelingssector*

Bij het uitstippelen van een investeringsbeleid kan en moet de Vlaamse overheid een aantal keuzes maken die in overeenstemming zijn met haar algemene beleidsopties inzake landbouw en leefbaarheid van het platteland. Op Vlaams niveau is gekozen voor een heroriëntering naar

duurzame landbouw ondermeer via het streven naar multifunctionaliteit en het promoten van de biologische landbouw en voor het terugdringen van de problemen inzake leefmilieu (mestproblematiek) en dierenwelzijn via een afbouw van de productiecapaciteit. Wetende dat er gelijktijdig maatregelen lopen om de varkenshouderij (en bij uitbreiding de ganse intensieve veehouderij) af te bouwen, werd de steun aan de veredelingssectoren beperkt. Indien Vlaanderen middelen ter beschikking stelt voor de onomkeerbare afbouw van de intensieve veehouderij veronderstelt het coherentieprincipe dat de investeringen in deze sectoren minimaal aangemoedigd worden.

De steun aan de investeringen wordt bovendien mee gefinancierd door de EU. De veredelingssectoren (en de varkenshouderij) konden ook in het recente verleden maar minimaal rekenen op EU-steun. Als er in het recente verleden (periode 1990-1999) al relatief veel steun verleend werd voor leefmilieu-investeringen in de veredelingssector was dit met louter Vlaamse middelen en niet met Europese.

Op Europees niveau geldt met betrekking tot de veehouderij het ordewoord “extensiveren” wat overeenkomt met grondgebondenheid. Een van de algemene voorwaarden uit de EU-Plattelandsverordening stelt bovendien dat de steun restrictief moet toegepast worden in sectoren waar er zich problemen stellen in de markt. Toen de Commissie deze voorwaarde zelf nog rechtstreeks vertaalde in regelgeving heeft zij altijd in eerste instantie de varkenssector gevisieerd. Meer mogelijkheden waren er in de andere intensieve speculaties en de melkveesector tenslotte werd het minst gevisieerd.

De zeer zware prijsinzinking in de varkenshouderij in een recent verleden is in deze context mee van aard om restrictief te gaan ondersteunen.

▪ *Norm van 10 VAK*

Met de vermindering van de maximaal toegelaten arbeidsbehoefte naar 10 VAK per bedrijfsleider werd beoogd het geheel van de bedrijven die kunnen in aanmerking komen voor VLIF-steun te beperken tot de KOLS (kleine ondernemingen in de landbouwsector) om zodoende met de VLIF-regelgeving aansluiting te vinden bij een Europese opstelling i.v.m. de afbakening van kleine en grote landbouwbedrijven.

Aangezien in de glasgroenteteelt een arbeidsbehoefte van 4 VAK per ha courant is speelt de beperking van 10 VAK maar voor bedrijven groter dan 2,5 ha. In de huidige Vlaamse context gaat het dan om een zeer gering aantal bedrijven (orde van 10-tallen).

Voor een aantal van deze bedrijven bestaat bovendien de mogelijkheid om een tweede bedrijfsleider aan te stellen, veelal in de persoon van de echtgenote. Hierin zitten mogelijkheden om overeenkomstig de algemene doelstellingen met het POP, de rol van de vrouw op het land- en tuinbouwbedrijf meer op de voorgrond te brengen. Dit laatste was bij de bespreking van het POP met de EU, trouwens een dwingende vraag.

▪ *Steun voor installaties voor be- of verwerking van mest*

De Vlaamse regering heeft beslist om geen overheidsmiddelen ter beschikking te stellen voor de be- en verwerking van mest. Mest is geen landbouwproduct voorkomend op de lijst van bijlage I van het Verdrag. Het wordt algemeen aanzien als een afvalstof. In de mate dat een

veehouder meer mest produceert dan wat hij kan afzetten op de grond moet zijn activiteit als vervuiler aanzien worden. Hier geldt het principe de vervuiler betaalt.

Er dient trouwens op gewezen dat de EC bij de beoordeling van het Vlaams POP nog een stap verder gaat dan de Vlaamse regering aangezien zij ook alle mestopslagplaatsen geschrapt heeft als mogelijke subsidiabele investering.

Het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (POP) voorziet naast de steun voor investeringen op landbouwbedrijven en de vestiging van jonge landbouwers ook steun voor de verbetering van de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten. Er wordt evenwel geen steun verleend voor de opslag en de be- of verwerking van mest op bedrijfsniveau en ook niet voor de coöperatieve initiatieven ter zake.

▪ *Steun voor investeringen met eigen middelen*

De wijzigingen die thans doorgevoerd zijn inzake de vorm van de steun, geven de landbouwer een ruimere keuzemogelijkheid inzake combinatie van eigen middelen en kredieten bij de financiering van zijn investeringen t.o.v. de vorige regelgeving. Het imago van de landbouw werd in een recent verleden al te zeer gehypothekeerd door overdreven financieringen.

Globaal wordt inderdaad een toename van het subsidiabel investeringsbedrag verwacht. Het VLIF is evenwel van oordeel dat deze toename zal beperkt blijven en dat er eerder een verschuiving zal plaatsvinden van financieringen met krediet naar financiering met eigen middelen. Deze verschuiving geeft geen aanleiding tot een verhoging van het subsidiabel bedrag. Dat de globale toename beperkt zal blijven is gebaseerd op de volgende vaststellingen:

- Voor subsidiabele investeringen moest in het verleden quasi altijd een lening afgesloten worden vermits dit de enige mogelijkheid was om steun te verkrijgen. De eigen middelen werden aangewend voor het financieren van investeringen en verrichtingen die niet subsidiabel zijn en/of bedrijfskapitaal. Voor ongeveer 50 % van het totale kredietvolume in land- en tuinbouw werd geen steun verkregen (bijhorende kosten bij investeringen, werkingskosten, grond, huisvesting, vele investeringen in varkens- pluimvee- en vleesveesector, commerciële kredieten, ...);
- de nieuwe regelgeving is niet van aard om een aantal beperkingen inzake subsidiabel bedrag weg te nemen (in bepaalde omstandigheden is er versoepeling, in andere een verstrakking). Het behoud (beroepsbekwaamheid, levensvatbaar bedrijf) en de verstrakking van een aantal algemene voorwaarden voor het verkrijgen van steun (eisen leefmilieu, boekhouding, bewijsstukken) zullen een remmend effect hebben. Investeringen die met eigen middelen maar zonder opmaak van een factuur gefinancierd werden, komen ook in de toekomst niet in aanmerking voor steun.

Aansluitend kan gesteld worden dat het overgrote deel van de door het VLIF thans gekende niet-subsidiabele investeringen ook in de toekomst niet-subsidiabel zullen blijven. Slechts een fractie ervan + de subsidiabele investeringen die thans met eigen middelen gebeuren, zullen door de wijzigingen wel subsidiabel zijn.

Bij wat voorafgaat dient opgemerkt dat het VLIF in het recente verleden gemiddeld een vrij groot overschot had op het budget. De nieuwe regelgeving kan van aard zijn om de graad van uitputting van dit budget te verhogen. Bijkomende budgetten werden evenwel niet noodzakelijk geacht.

▪ *Restrictief optreden bij het verlenen van vestigingssteun*

In de nieuwe VLIF-regelgeving wordt niet restrictief opgetreden bij het verlenen van vestigingssteun. De vraag is bijgevolg zonder voorwerp.

▪ *Verhoogde steun voor energiebesparende investeringen*

De groep van investeringen die van 40 % steun kan genieten is weliswaar heterogeen maar niettemin zijn het allemaal investeringen waarvan de realisatie een positieve bijdrage levert tot de heroriëntering van de land- en tuinbouw overeenkomstig de beleidsopties van de Vlaamse overheid. Er werden keuzes gemaakt op basis van volgende overwegingen:

- 40 % steun verlenen moet noodzakelijkerwijze (budgettair) beperkt blijven tot een gelimiteerd aantal investeringen of investeringsvolume;
- de bijdrage tot het realiseren van de algemene doelstellingen moet zeer nadrukkelijk aanwezig zijn. Energiebesparende investeringen die een besparing meebrengen van 25 % genieten de voorkeur op investeringen waarmee slechts 5 % bespaard wordt;
- in het geheel van de regelgeving werd toch gestreefd naar een zeker evenwicht tussen de verschillende subsectoren van de land- en tuinbouw. De tuinbouwsector (zowel groenten, sierteelt en fruitteelt) zal globaal gezien behoorlijk ondersteund worden. Hetzelfde geldt voor de melkveehouderij. De intensieve veehouderij levert globaal gezien in. Alle energiebesparende investeringen subsidiëren aan 40 % zou de balans nog meer doen overhellen in het voordeel van de tuinbouw.

▪ *Verhoogde steun in probleemgebieden*

Vlaanderen heeft geen probleemgebieden in de betekenis die het begrip heeft in de EU-Verordening. In deze context was het verlenen van de verhoogde steun niet aan de orde. Dit neemt niet weg dat het POP maatregelen inhoudt die enkel uitwerking hebben in gebieden met specifieke beperkingen. Via deze kanalen kunnen bedrijven in deze gebieden globaal van een hogere steun genieten.

▪ *Datum inwerkingtreding*

De ontwerpregelgeving geeft op Vlaams niveau uitvoering aan een aantal Europese maatregelen die vervat zitten in de Plattelandsverordening, meer bepaald de hoofdstukken over steun aan de investeringen en de installatie in de landbouw.

Waar aanvankelijk de optie genomen werd om de oude VLIF-regelgeving quasi ongewijzigd verder te zetten in afwachting van het doorlopen van de procedures m.b.t. de nieuwe regelgeving, bleek dit op een afwijzende houding van de Europese Commissie (EC) te stuiten. Deze laatste stelde dat de toepassing van (Vlaamse) maatregelen gebaseerd op de plattelandsverordening op 31/12/1999 bij het opheffen van de vorige Verordening, diende conform te zijn aan deze plattelandsverordening en zijn uitvoeringsbesluiten.

Het in voege komen van de nieuwe VLIF-regelgeving was onlosmakelijk verbonden met de afhandeling van het Vlaamse plattelandsontwikkelingsplan (POP).

Vanuit deze vaststelling is een overgangsregeling m.b.t. de toe te passen regelgeving een onmogelijke zaak. Er werd wel een overgangsregeling ingevoerd m.b.t. de indieningstermijnen. Zolang de regelgeving niet gepubliceerd is kunnen aanvragen ingediend worden voor investeringen die maximaal 2 jaar oud zijn. Wanneer de regelgeving gepubliceerd wordt zal dit gedurende 3 maanden nog mogelijk zijn voor investeringen van na 1/1/2000. Na 3 maanden wordt de nieuwe termijn van 6 maanden voor investeringen t.o.v. indieningsdatum van de aanvraag onverkort van kracht.

Wat de situatie van de jongeren betreft is nu reeds een oproep gedaan tot de ambtenaren in de buitendienst om de ingediende aanvragen in versneld tempo af te handelen en daarbij voorrang te geven aan dossiers van jonge landbouwers.

■ **Budgettaire weerslag**

Van meet af aan waren er voor de maatregelen 1&2 geen uitgaven voorzien in 2000. De lasten van het verleden waren reëel en werden wel voorzien.

Voor de begroting 2001 werd een ruiter ingevoegd zodat de resterende middelen van 2000 konden overgedragen naar 2001.

Het VLIF maakt zich op om in 2001 volgende dossiers af te handelen:

- Ongeveer 1900 dossiers ingediend in 2000;
- Alle dossiers die zullen ingediend worden in de eerste helft van 2001. Voor de investeringen uitgevoerd met eigen middelen (vanaf 1/1/2000) zal binnenkort een inhaalbeweging plaatsvinden;
- Zoveel mogelijk dossiers die zullen ingediend worden in de tweede helft van 2001.

De beslissingen in bovengenoemde dossiers, die in belangrijke mate zullen betrekking hebben op uitgevoerde investeringen, zullen in de loop van 2001 resulteren in uitgaven. Vandaag zijn er dan ook geen redenen om aan te nemen dat de vooropgestelde uitgaven voor 2001 niet of in mindere mate zouden gehaald worden.

In de mate dat de eerstvolgende weken, als voorbereiding op het opstellen van het VLIF-activiteitenverslag 2000, meer en meer gegevens ingevoerd worden in de bestanden rond investeringen (op de aanvragen 2000) zal er een beter zicht ontstaan op de verwachte uitgaven. Aan de ambtenaars in de buitendienst is de opdracht gegeven de de noodzakelijke gegevens in de betrokken bestanden in versneld tempo in te geven.

De algemene verwachting is evenwel dat de vooropgestelde cijfers voor maatregelen 1&2 niet naar beneden zullen kunnen herzien worden.

Stand van zaken implementatie

Hierna volgt een chronologisch overzicht van de werkzaamheden die verband hielden met het in uitvoering brengen van de maatregelen 1&2 van het POP.

Opmaak en opvolging van de besluiten

- Voorjaar 2000: opmaak van ontwerp-besluiten met talrijke bespreking ervan op de ALT en het kabinet;
- juni 2000: nota voor de minister en de Vlaamse regering met het oog op de principiële goedkeuring van het besluit betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw;
- 17 juli 2000: principiële goedkeuring van het besluit door de Vlaamse regering;

- september 2000: overleg in het kader van de ICL over de nieuwe VLIF-regelgeving en bespreking in de VLTR;
- oktober 2000: nota voor de minister en de Vlaamse regering tot wijziging van de beslissing i.v.m. het advies van de Raad van State + kanttekeningen en repliek bij de uitgebrachte adviezen (inbegrepen de opmerkingen van de Europese Commissie bij de bespreking van het POP);
- 20 oktober 2000: tweede principiële goedkeuring van het besluit door de Vlaamse regering met het oog op een adviesaanvraag bij de Raad van State op drie dagen;
- november 2000: nota voor de minister en de Vlaamse regering met het oog op de definitieve goedkeuring van de regelgeving;
- 24 november 2000: definitieve goedkeuring van het besluit door de Vlaamse regering

Overleg met Europese Commissie (EC) over de maatregelen met Europese mede-financiering

De eerste 9 maanden van 2000 werd intensief overlegd met de EC over de maatregelen die meegefinancierd worden door de EC in het kader van het POP. Dit overleg gaf aanleiding tot wijzigingen van de besluiten.

Praktische toepassing van de nieuwe regelgeving

November–december 2000: Analyse van de noodzakelijke wijzigingen m.b.t. de informaticatoepassing van de nieuwe regelgeving + overleg met informaticabureau;

December 2000: opmaak van omzendbrief over praktische toepassing en bespreking van de ontwerpteksten met buitendiensten;

December 2000: opmaak van model-financieel plan bij aanvraag vestigingssteun;

20 december 2000: overlegvergadering met de voornaamste kredietinstellingen over de praktische toepassing van de VLIF-regelgeving op basis van een ontwerp-omzendbrief.

December 2000: opmaak van voorlopige brochure.

B. Steun voor de opleiding (maatregel 9.3.3)

- Ⓐ Er is geen probleem wat continuïteit betreft vorming omdat het bestaande besluit voldoende garanties geeft.
- Ⓑ Het Besluit i.v.m. bedrijfsadvies en omschakelingsplannen biologische landbouw werd op 23 juni 2000 principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering dossier ligt momenteel voor advies bij de Raad van State.
- Ⓒ Aanpassing van het besluit rond de vorming met aanpassing van de voorwaarden voor subsidiëring, de nieuwe subsidieregeling voor studieclubs, demonstratie- en voorbeeldbedrijven werden besproken en is in voorbereiding om in de eerstvolgende maand naar de Vlaamse Regering te gaan.

De vorming in de bosbouw komt verder aan bod bij de bespreking van de bosbouwmaatregelen (punt E).

C. Steun aan landbouwbedrijven in gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied (maatregel 9.3.5) en steun aan milieumaatregelen in de landbouw (maatregel 9.3.6)

C1. De zogenaamde landbouwtechnische milieumaatregelen (maatregel 9.3.6.4.2.1 t/m 9.3.6.4.2.4 en 9.3.6.4.2.11)

*** Stand van zaken implementatie**

- De aanpassing van de regelgeving voor groenbedekking, mechanische onkruidbestrijding en sierteelt ligt voor advies bij de Inspecteur van Financiën.
- Er wordt gewerkt aan de uitwerking van een regeling i.v.m. het behoud van de genetische diversiteit
- De steun voor reconversie varkenshouderij naar de biologische productiewijze moet nog uitgewerkt worden.

C2. De zogenaamde MAP milieumaatregelen (maatregel 9.3.5, 9.3.6.4.2.9.3.6.4.2.9.e en 9.3.6.4.2.10)

*** stand van zaken implementatie**

- De maatregel 9.3.5 'steun aan landbouwbedrijven in probleemgebieden en gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied' en 9.3.6 'milieumaatregelen in de landbouw – maatregelen, meer bepaald: verminderde bemesting ten opzichte van de bemestingsnorm "kwetsbaar gebied water" (=BO water 140 en 170) en botanisch beheer grasland (beweiden zonder beperking van weidedatum, geen bemesting)(= BO natuur) zijn omgezet in Vlaamse wetgeving als Besluit van de Vlaamse regering (besluit van de Vlaamse regering van 10 november 2000 tot vaststelling van een vergoedingsregeling ter uitvoering van artikel 15, 15bis, 15ter, 15sexies §§ 1 en 3 en septies van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen). Een ontwerpbesluit tot wijziging van dit laatste besluit (indien op 9/2/01 goedgekeurd op de Vlaamse regering) is ter advies voorgelegd aan de RVS en de stuurgroep Vlaamse mestproblematiek om tegemoet te komen aan enkele tekortkomingen in het oorspronkelijke besluit en opmerkingen inzake uitvoering vanuit de Europese Commissie.
- Binnen dit besluit van de Vlaamse regering (van 10 november 2000) zijn de maatregelen van maatregel 9.3.5 'steun aan landbouwbedrijven in probleemgebieden en gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied', in het besluit van de Vlaamse regering vertaald als een horizontale vergoeding binnen de gebieden waar het bemestingsverbod met uitzondering van begrazing door 2GVE van toepassing is (artikel 15bis - geelgroen gebieden+vogelrichtlijngebieden en artikel 15ter - groengebieden) (= vergoeding natuur), nog niet in uitvoering. Hiervoor is een bijkomende goedkeuring van de Europese Commissie noodzakelijk en verbonden aan de afbakening door Vlaanderen van het Natura 2000 netwerk en koppeling van de rest van de kwetsbare gebieden 'natuur'(meststoffendecreet 15 ter) en 'ecologisch waardevolle agrarische gebieden' (meststoffendecreet 15bis) aan de invloedssfeer van deze gebieden.

* stand van zaken: cijfergegevens

In Vlaanderen komen volgende oppervlakten potentieel aanmerking:

- voor de BO natuur 7.193 ha
- voor de BO water 61.362 ha (inclusief bekken Poekebeek dat sinds 1/1/2001 in aanmerking komt / +/- 7000 ha)
- voor de vergoeding natuur 11.477 ha (waarvan 7.193 ha de BO kunnen aanvragen)

De bovenvermelde oppervlakten van BO natuur vallen voor 100 % samen met de gebieden vergoedingen natuur en mogen dus niet gecumuleerd worden.

In uitvoering van het bovenvermelde vergoedingsbesluit werden aanvragen tot beheerovereenkomsten ingediend (ongeacht het aanvangsjaar en het pakket):

Totaal aantal : 3.817

De aanvragen werden uitgevoerd voor volgende aantallen percelen en oppervlakten bij benadering:

Percelen	Oost-Vlaanderen	Limburg + Vl.-Brabant	Antwerpen	West-Vlaanderen	Totaal
Water	8.150	11.700	150	3.300	23.300
Natuur	1.000	550	250	300	2.100

Oppervlakte ha	Oost-Vlaanderen	Limburg + Vl.-Brabant	Antwerpen	West-Vlaanderen	Totaal
Water	12.750	20.550	200	5.600	39.100
Natuur	1.200	650	150	450	2.450

* knelpunten

Knelpunten beheersovereenkomsten water

- capaciteit staalneming :
 - in het oorspronkelijk besluit van de vergoedingen is de periode van staalneming nitraatresidu verlengd van 15 november tot 15 december 2000; deze verlenging is enkel geldig voor het jaar 2000;
 - in de stuurgroep Vlaamse mestproblematiek werd het probleem van de capaciteit van de erkende labo's besproken; er werd naar voor gebracht dat er voldoende capaciteit voorhanden was om alle stalen te nemen binnen van de verlengde staalnemingsperiode;
 - er zijn in totaal 24 labo's erkend om nitraatresidubepalingen uit te voeren; sommige labo's vertoonden geen interesse om stalen uit te voeren;
 - de periode van staalneming werd op vraag van de landbouworganisaties verlengd (wettelijke regeling via het besluit dat het vergoedingsbesluit wijzigt (principiële goedkeuring op V. R. 9/2/2001); meldingen van staalname moesten blijven gebeuren, aantal bemonsteringssteken per oppervlakteenheid werd gereduceerd;
 - de periode werd strikt beperkt tot 31/12/2000;
 - er hebben zich problemen voorgedaan met mensen die geen erkend labo vonden om tijdig de stalen te nemen; heel wat landbouwers zijn echter laat beginnen zoeken naar een labo;

- over de aantallen genomen stalen en de aantallen stalen die door gebrek aan capaciteit op het einde niet konden worden genomen zijn geen gegevens bekend;
- staalnemingen gesubsidieerd in het kader van 5 B
 - de tegemoetkomingen die in het kader van de 5B gebieden werden uitbetaald om de bepaling van het nitraatresidu te laten uitvoeren zullen moeten afgetrokken worden van de vergoeding water.

Budgettair

In bijgaande tabel overzicht van de jaarlijkse betalingen en de totale som van de beheersovereenkomsten 'botanisch beheer' en de beheersovereenkomst 'water'.

		bedragen in BEF 1 euro = 40,3399	topup 1 euro = 40,3399	EOFGL 1 euro = 40,3399	Vlaanderen 1 euro = 40,3399
TOTALE KOST CONTRACTEN 2000		2.560.335.794	441.123.787	1.059.606.004	1.500.729.790
TOTALE KOST CONTRACTEN 2001		1.323.052.846	191.694.399	565.679.224	757.373.622
BETALING 2000		496.129.783	65.457.078	215.336.353	280.793.431
BETALING 2001		751.539.021	90.651.199	330.443.911	421.095.110
BETALING 2002		751.539.021	90.651.199	330.443.911	421.095.110
BETALING 2003		806.718.012	169.478.329	318.619.842	488.098.170
BETALING 2004		806.718.012	169.478.329	318.619.842	488.098.170
BETALING 2005		270.744.790	47.102.052	111.821.369	158.923.421
TOTALE KOST 2000 + 2001		3.883.388.640	632.818.186	1.625.285.227	2.258.103.413
TOTALE KOST CONTRACTEN 2000					
		1 euro = 40,3399	1 euro = 40,3399	1 euro = 40,3399	1 euro = 40,3399
DATUM					
BETALING 2000	sept/01	496.129.783	65.457.078	215.336.353	280.793.431
BETALING 2001	sept/02	496.129.783	65.457.078	215.336.353	280.793.431
BETALING 2002	sept/03	496.129.783	65.457.078	215.336.353	280.793.431
BETALING 2003	sept/04	535.973.222	122.376.276	206.798.473	329.174.749
BETALING 2004	sept/05	535.973.222	122.376.276	206.798.473	329.174.749
BETALING 2005					
TOTALE KOST CONTRACTEN 2001					
		1 euro = 40,3399	1 euro = 40,3399	1 euro = 40,3399	1 euro = 40,3399
DATUM					
BETALING 2000		0	0	0	0
BETALING 2001	apr/02	255.409.238	25.194.121	115.107.559	140.301.680
BETALING 2002	apr/03	255.409.238	25.194.121	115.107.559	140.301.680
BETALING 2003	apr/04	270.744.790	47.102.052	111.821.369	158.923.421
BETALING 2004	apr/05	270.744.790	47.102.052	111.821.369	158.923.421
BETALING 2005	apr/06	270.744.790	47.102.052	111.821.369	158.923.421

C3 de zgn biodiversiteits milieumaatregelen (de beheersovereenkomsten weidevogelbeheer, perceelsrandenbeheer, beheer van kleine landschapselementen, bufferbeheer, botanisch beheer) (maatregel 9.3.6.4.2.5 t/m 9.3.6.4.2.9[a, b, c, d, f, g])

De beheersovereenkomsten weidevogelbeheer, perceelsrandenbeheer en beheer van kleine landschapselementen zijn reeds gestart. De resultaten vindt u in onderstaande tabel.

Totaal (# aanvraagformulieren)	Aantal aanvragen	
	165	
	Aanvragen	Eenheid van object
totaal (# aanvragen)	637	0
pakket beweiden	56	572,31 ha
pakket maaien	53	98,12 ha
pakket nestbeschermers	12	33 nestbescher
pakket perceelsranden langs houtige landschapselementen/wegbermen	31	70909,5 m ²
pakket perceelsranden langs waterlopen - akker met gras	51	207380 m ²
pakket perceelsranden langs waterlopen - akker met spontane vegetatie	13	59853 m ²
pakket perceelsranden langs waterlopen - graasweide	46	134367,25 m ²
pakket perceelsranden langs waterlopen - hooiweide of hooiland	23	61720,4 m ²
pakket perceelsranden langs holle wegen	24	46915 m ²
pakket aanplanten heg	27	7049 m
pakket aanplanten houtkant of houtwal	26	344,96 a
pakket onderhoud bestaande heg	78	17304 m
pakket onderhoud bestaande houtkant of houtwal	136	2630,65 a
pakket aanleg of heraanleg poel	8	8 poelen
pakket onderhoud bestaande poel	34	34 poelen

Inzake botanisch beheer zijn de beheersovereenkomsten in de kwetsbare zones natuur bij uitvoeringsbesluit goedgekeurd en de landbouwers schrijven momenteel in. Er is een voorbereiding om het aantal pilootgebieden waar botanische beheersovereenkomsten kunnen afgesloten worden sterk uit te breiden. Als basis wordt een vergoeding voorzien voor een resultaatsverbintenis (=behalen natuurresultaat). Ik zal binnenkort een nieuw uitvoeringsbesluit aan de Vlaamse Regering voorleggen

D. Steun voor de verbetering van de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten (maatregel 9.3.7)

Inleiding

Momenteel wordt er binnen de administratie gewerkt aan de meer concrete uitwerking van het steunkader en aan het opstellen van de sectorbrochures. Daar echter tegelijkertijd zal voorgesteld worden om een indieningsronde te organiseren neemt dit meer tijd in beslag dan oorspronkelijk voorzien (bv. ontwikkeling nieuw aanvraagformulier dient eveneens te gebeuren). Toch wordt eraan gewerkt om dit alles binnenkort over te maken aan het kabinet, in het POP werd immers voorzien dat in 2001 de eerste uitgaven zullen gerealiseerd worden (zie punt 2 budgettaire weerslag).

- Vraagtekens, discussiepunten en probleemsituaties

Daar de maatregel ook in het verleden reeds werd toegepast en in de praktische uitvoering geen echte wijzigingen werden doorgevoerd, zijn er vandaag geen vraagtekens, discussiepunten en probleemsituaties.

- Evaluatie van de budgettaire weerslag

Zoals blijkt uit onderstaande tabel waren er voor het jaar 2000 onder maatregel 7 geen uitgaven voorzien.

Het zal een belangrijke inspanning vergen om de voorziene uitgaven voor 2001 daadwerkelijk te realiseren. Temeer daar in 2001 ook de projecten van de voorbije periode 1994-99 dienen afgesloten. Het is echter nog te vroeg om vandaag reeds aan te nemen dat de vooropgestelde uitgaven niet zouden gehaald worden.

Tabel Indicatief financieringsplan per jaar in € (bron: POP)

Jaar	Totale kosten	Totale overheidssteun	%	Vlaams Gewest	%	EOGFL	%	Begunstigde	%
2000	0	0	00,0%	0	0,0%	0	00,0%	0	0,00%
2001	17.892.000	2.784.600	15,6%	894.600	5,0%	1.890.000	10,6%	15.107.400	84,4%
2002	26.838.000	4.176.900	15,6%	1.341.900	5,0%	2.835.000	10,6%	22.661.100	84,4%
2003	26.838.000	4.176.900	15,6%	1.341.900	5,0%	2.835.000	10,6%	22.661.100	84,4%
2004	26.838.000	4.176.900	15,6%	1.341.900	5,0%	2.835.000	10,6%	22.661.100	84,4%
2005	35.784.000	5.569.200	15,6%	1.789.200	5,0%	3.780.000	10,6%	30.214.800	84,4%
2006	44.730.000	6.961.500	15,6%	2.236.500	5,0%	4.725.000	10,6%	37.768.500	84,4%
Totaal	178.920.000	27.846.000	15,6%	8.946.000	5,0%	18.900.000	10,6%	151.074.000	84,4%

De Vlaamse cofinanciering van de projecten zal, net als in het verleden, grotendeels worden gerealiseerd via de Vlaamse expansie wetgeving.

- Stand van zaken implementatie o.a. omzetten POP tot Vlaamse regelgeving

Deze maatregel zal, net als in het verleden, rechtstreeks toegepast worden op basis van de verordening.

E: Maatregelen in de bosbouw (Maatregel 9.3.8)

E1. Globale verduidelijking en situering

***Waarom een maatregelenpakket binnen de bossfeer?**

In de aanhef van de Verordening 1257/99 stelt de Raad van de EU onder meer dat bosbouw een integrerend deel uitmaakt van de plattelandontwikkeling en dat bosbouwmaatregelen bijgevolg in de steunregeling voor plattelandontwikkeling moeten worden opgenomen. Tevens wordt gesteld dat bebossing van landbouwgronden bijzonder belangrijk is uit het oogpunt van bodemgebruik en milieu en van de bijdrage die daardoor wordt geleverd aan een groter aanbod van bosproducten. Om die reden wordt ook geoordeeld dat de bestaande bebossingssteun in het kader van de Verordening 2080/92 dient te worden voortgezet met inachtneming van de bij de toepassing van die regeling opgedane ervaring.

In ons verstedelijkte gewest hebben bossen, als belangrijke component van het platteland, een uitgesproken meervoudige betekenis. Naast een ecologische en economische functie vervullen vele bossen ook een duidelijke sociale functie. In de Vlaamse context staan verschillende knelpunten een uitgebalanceerde en duurzame taakvervulling door het bos in de weg. Belangrijke voorbeelden hiervan zijn de beperkte oppervlakte en versnipperde eigendomsstructuur. Dit leidt tot een sterke verstoring van boscossystemen, lage rentabiliteit van beheersingrepen, plaatselijk grote tekorten aan toegankelijke bossen, ...

In het kader van de uitbouw van een integraal plattelandsbeleid wil de Vlaamse overheid voormelde problemen aanpakken. De steun die wordt voorzien voor maatregelen binnen de bossfeer gaat derhalve duidelijk verder dan louter bosuitbreiding. Behalve de overkoepelende doelstellingen vanuit het Europees niveau, beogen deze bosbouwmaatregelen binnen het POP specifiek de volgende doelstellingen binnen de Vlaamse context.

- Maatregel bebossing van landbouwgronden:

Uitbreiden en structureel verbeteren van het bosareaal door bebossing van landbouwgronden,

- Overige bosbouwmaatregelen:

Kwalitatief verbeteren van het bosbeheer door:

- Creëren van financieel en organisatorisch draagvlak voor onrendabele bosbeheerswerken,
- stimuleren van gegroepeerd bosbeheer,
- stimuleren van een multifunctioneel bosbeheer.

E2. Steunmaatregel voor bebossing van landbouwgronden

*** Waarom nog een bebossingsregeling? De 2080-regeling kende quasi geen succes.**

Zie hoger aanhef in de Verordening 1257/99 voor stellingname Raad van EU.

De subsidieregeling voor bebossing van landbouwgronden ter uitvoering van de Verordening (EEG) nr. 2080/92 heeft in totaal 428 dossiers opgeleverd voor een gezamenlijke oppervlakte

van 662,51 ha. Ongeveer 75% hiervan heeft betrekking op ecologisch interessante boomsoorten. Door toepassing van het afwegingskader voor bebossing, zoals vastgelegd in omzendbrief LNW 96/2, werd bij de beoordeling van bebossingsvoorstellen steeds rekening gehouden met de effecten op de omgevende landbouwstructuren en aanwezige natuurwaarden buiten de bossfeer. Alhoewel de oppervlakte beperkt is, kan derhalve gesteld worden dat het merendeel van deze initiatieven een duidelijke meerwaarde betekenen op lokaal niveau. Ik wil er bovendien op wijzen dat deze regeling op die manier zowel bijdraagt aan de realisatie van de kwantitatieve doelstelling van 10.000 ha ecologisch verantwoorde bosuitbreiding uit het bindend gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) als aan de 10.000 ha tijdelijk bos binnen de agrarische structuur uit het richtinggevend gedeelte van het RSV.

Het beperkte succes van de voorgaande regeling is aan verschillende factoren te wijten. Ten aanzien van beroepslandbouwers was de termijn van inkomenscompensatie duidelijk onvoldoende om een interessant alternatief te bieden in vergelijking met de reguliere landbouwactiviteiten en –subsidies. In de nieuwe regeling wordt hieraan tegemoet gekomen door voor ecologische bebossing een compensatie te voorzien voor een termijn van 20 jaar. Door het getrapt subsidiesysteem verder uit te werken, wordt de ecologische sturing bovendien nog versterkt. Daarenboven wordt ook voor particuliere niet-landbouwers een beperkte inkomenscompensatie voorzien in de nieuwe regeling.

Een 2de element dat verschillende interessante bebossingsinitiatieven en de realisatie van de oppervlakte doelstellingen uit het RSV verhindert is het grote aandeel gepachte landbouwgronden. Met name is bij pachtopzeg voor eigen gebruik bebossing door de grondeigenaar uitgesloten. Enkele elementen hierover:

- Op dit ogenblik is dit een federale bevoegdheid. De Vlaamse regering moet zich derhalve tot de federale regering richten voor een eventuele aanpassing. Dit is ook voorzien in het regeerakkoord.*
- Pachtopzeg voor eigen gebruik zou kunnen voorzien worden in bepaalde bestemmingen of zones waar landbouw een oneigenlijk gebruik is (bosuitbreidingsgebieden, bosgebieden, ...). Vanuit het decreet Natuurbehoud zijn er in dat geval voldoende garanties dat belangrijke natuurwaarden buiten de bossfeer niet in het gedrang komen. Binnen de agrarische bestemmingen is het bovendien zo dat er een vergunning in het kader van het Veldwetboek en een bindend advies van de afdeling Land in het kader van artikel 87 vereist zijn bij bebossing door particulieren. Op die manier wordt erover gewaakt over het intact houden van functionele landbouwstructuren.*
- In het RSV staan 2 oppervlakte doelstellingen voor bosuitbreiding. De ecologische verantwoorde bosuitbreiding is een bindende doelstelling. De pachtsituatie in Vlaanderen is hier zeer duidelijk aan gerelateerd. Hetzelfde geldt voor de 10.000 ha tijdelijke bebossing in het richtinggevend gedeelte. Belangrijk hierbij is dat ook dit geen vrijblijvende doelstelling is. Het richtinggevend gedeelte van een ruimtelijk structuurplan is het deel van het ruimtelijk structuurplan waarvan een overheid bij het nemen van beslissingen niet mag afwijken, tenzij omwille van onvoorziene ontwikkelingen van de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten of omwille van dringende sociale, economische of budgettaire redenen (cfr. Art. 19 §3 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de RO).*

* Stand van zaken

De subsidieregeling is momenteel in voorbereiding door de afdeling Bos & Groen. In de huidige timing is een uitvaardiging voorzien tegen het volgende plantseizoen, dit najaar.

E3. Maatregelen met betrekking tot de instelling van bosgroepen

Samenwerking tussen boseigenaars en het groeperen van het beheer over grotere complexen is een eerste belangrijke stap naar een efficiënter beheer en een betere functievervulling. De ondersteuning van bosgroepen steunt op artikel 30, 1, 5^e streepje van Verordening 1257/99. De betreffende maatregel ondersteunt een belangrijk beleidspoor binnen het Vlaams bosbeleid dat haar decretale basis vindt in artikel 41bis van het bosdecreet. In uitvoering van dit artikel zal een erkenningsregeling worden uitgewerkt voor bosgroepen.

De voor co-financiering voorgestelde maatregel heeft enkel betrekking op de instelling van de bosgroepen, te weten de periode tussen de voorlopige en definitieve erkenning van de bosgroep.

* Stand van zaken

Dit uitvoeringsbesluit wordt op dit ogenblik voorbereid binnen de afdeling Bos & Groen, gezamenlijk met de besluiten inzake beheersplannen, subsidies en criteria duurzaam bosbeheer. De timing voor de bekrachtiging van dit pakket is eind 2001.

E4. Maatregelen met betrekking tot investeringen in multifunctionele bossen

* Stand van zaken

Dit besluit maakt deel uit van hoger vermeld pakket met eind dit jaar als streefdatum voor de bekrachtiging.

E5. Steun voor opleiding in de bosbouw (zie maatregel 9.3.3)

Via de structuur van de bosgroep wordt het gemakkelijker om tegemoet te komen aan de nood aan specifieke vorming bij de boseigenaars en tewerkgestelden binnen de bossector.

In de ondersteuning van de bosgroepen wordt ook een luik vorming en opleiding opgenomen. Erkende bosgroepen zullen in aanmerking komen voor financiële ondersteuning voor de opleidingsactiviteiten die ze organiseren.

* Stand van zaken

Deze maatregel maakt eveneens deel uit van hoger vermeld pakket met eind dit jaar als streefdatum voor de definitieve bekrachtiging.

F. Maatregelen voor een geïntegreerd Plattelandsbeleid(maatregel 9.3.9)*** vraagtekens en discussiepunten**

Het belangrijkste vraagteken blijft voorlopig de operationele uitwerking van de tweede fase, die ook een groei naar gebiedsselectie inhoudt. In het goedgekeurde plan is voorzien dat vanaf medio 2002 de provincies de regierol krijgen inzake de gebiedskeuzes en de selectie van de projecten. Dit houdt een uitklaring in van enkele bestuurlijke vraagstukken. Om tot een provinciaal plattelandsbeleid te komen, wordt van de provincies verwacht dat zijn strategische ontwikkelingsplannen opstellen. Hiervoor is onder meer dringend overleg nodig tussen het Vlaamse Gewest en de provincies (de beheersovereenkomst tussen Vlaamse overheid en provincies is van doorslaggevende betekenis).

Daarnaast dient in voorbereiding op de aanpassing van dit onderdeel van het POP een eigentijds Vlaams plattelandsbeleid te worden uitgebouwd. De aanzet hiertoe gebeurt momenteel in het kader van het Strategische project 'geïntegreerd plattelandsbeleid' dat door mijn kabinet wordt gestuurd. Grote uitdaging zal zijn om tijdens de voorbereidingen voor een beleidsnota voldoende draagvlak te creëren bij andere beleidsdomeinen (wat ook financiële engagementen vanuit andere beleidsdomeinen zal betekenen).

Ook de cofinanciering van de provincies dient in de tweede fase de nodige aandacht te genieten gezien hun regierol die zij op dat ogenblik zullen vervullen.

Er blijven nog enige onduidelijkheden in het POP bestaan inzake de relatie Doelstelling 2-gebieden en het toepassingsgebied in het kader van het Programma (p. 307 – goedgekeurde POP). De provincies zullen in deze naar de toekomst een coördinerende rol moeten vervullen.

*** andere aandachtspunten**

Enkel de strategische doelstellingen 2 en 3 uit paragraaf 9.3.9 zijn voldoende gedefinieerd en breed toepasbaar naar maatregelen toe om resultaat te boeken op het terrein. Voor strategisch doel 1 zijn de maatregelen voorlopig beperkt tot hoevertoerisme en plattelandstoerisme. Voor strategische doelstelling 4 is de invulling vaag

*** evaluatie van de inschatting van de budgettaire weerslag**

p.m. (budgettair gezien mag verwacht worden dat na 2002 (herziening van het POP, paragraaf 9.3.9) dit onderdeel een hoger budget zal vereisen dan hetgeen nu voorzien is. De voor 2001 - 2002 voorgestelde projecten wijzen in die richting).

*** stand van zaken van de punten die door de Vlaamse regering reeds omgezet zijn in Vlaamse regelgeving**

(een omzetting van dit onderdeel in de Vlaamse regelgeving is niet vereist)

G. Steun voor afzet van kwaliteitslandbouwproducten (maatregel 9.3.10)

De algemene objectieven zijn:

- Diversificatie van de landbouwactiviteiten bevorderen
- Kwaliteit van landbouwproducten verzekeren door labelling en controle
- Nieuwe afzetkanalen aanboren
- Afzet van kwaliteitsproducten optimaliseren

De maatregel werd opgesplitst in drie productsoorten met name: streekproducten, biologische landbouwproducten en hoeveproducten. De implementatie van de maatregel zal voor de 3 productgroepen grotendeels gelijk lopen.

Om de vooropgestelde objectieven te kunnen verwezenlijken wordt in eerste instantie basisinformatie verzameld aan de hand van marktonderzoeken en inventarisatie van producten, producenten en afzetkanalen. Tegen het einde van het jaar wil men de drie sectoren reeds grotendeels in kaart gebracht hebben en zicht hebben op de interesse van de consument voor deze producten.

Na het verzamelen van de basisinformatie kunnen de projecten in verband met labelling en lokale marketing verder uitgewerkt worden.

Het *label* is voor de hoeveproducten en streekproducten uitermate belangrijk daar het de herkenbaarheid en betrouwbaarheid van de producten ten goede zal komen.

Het project *lokale marketing* zal de producenten naast theoretische vooral praktische en bruikbare informatie aanbrengen omtrent verkoopstechnieken, marketing, winkelverkoop, promoties. De producenten zullen in geval van problemen ook beroep kunnen doen op een deskundige.

Daar er reeds een label voor *biologische landbouwproducten* bestaat zal er voor deze productgroep voornamelijk aandacht besteed worden aan het optimaliseren van de afzetkanalen en het *marketing-minded* maken van de producent.

Deze acties moeten ons in staat stellen het concurrentievermogen van de producenten te vergroten en de toegevoegde waarde van de producten te verhogen.

Deze actie wordt gecoördineerd vanuit VLAM.

BIJLAGE 2

De nieuwe VLIF-reglementering

DE NIEUWE VLIF- REGLEMENTERING

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Administratie Land- en Tuinbouw
Afdeling Land- en Tuinbouwondersteuningsbeleid
Leuvenseplein 4, 1000 BRUSSEL
Tel. (02) 553.63.56. - Fax : (02) 553.63.60.
e-mail : land-tuinbouwondersteuningsbeleid@vlaanderen.be

INHOUD

	Blz.
Algemene voorwaarden	45
Steun aan de investeringen	46
Vorm van de steun	46
Differentiatie van de steun	47
Subsidiabele investeringen	49
Verwerven van bestaande bedrijfsgebouwen	54
Steun bij de vestiging	54
Vorm van de steun	54
Subsidiabele vestigingskosten	54
Verloop van een aanvraag om steun	55
Indienen van de aanvraag	55
Behandeling van de aanvragen	55
Nuttige adressen	56

De Nieuwe VLIF-reglementering

Algemene voorwaarden (investeringen en vestiging)

Land- en tuinbouwers die steun willen verkrijgen bij hun vestiging of bij investeringen moeten een aantal algemene voorwaarden in acht nemen. Deze worden hierna opgesomd.

Wie steun vraagt moet landbouwer zijn. Het objectief is zoveel mogelijk potentieel goede bedrijven, waar de landbouw in economisch verantwoorde omstandigheden beoefend wordt, te behouden. Daarom kunnen zowel personen die de landbouw in hoofdberoep uitoefenen als personen die de landbouw als bijberoep hebben, steun verkrijgen. Aanvragers kunnen hoogstens een half-tijdse betrekking buiten de landbouw hebben. De inkomsten die de aanvrager haalt uit de activiteiten op het landbouwbedrijf moeten minstens 35 % bedragen van zijn totale inkomsten. De steun wordt enkel verleend wanneer de aanvrager het sociaal en fiscaal statuut van landbouwer heeft.

Wie steun aanvraagt moet beroepsbekwaam zijn. Voor personen die zich voor het eerst vestigen als landbouwer houdt dit in dat er ofwel een volwaardige basisopleiding landbouw (tenminste hoger secundair) genoten werd ofwel een naschoolse landbouwvorming (installatieattest) aangevuld met twee jaar ervaring. Personen die reeds gevestigd zijn als landbouwer en de bovenvermelde vorming niet hebben zijn beroepsbekwaam wanneer zij:

- ten minste een basisopleiding hebben van hoger secundair onderwijs (niet landbouw) en zich bovendien ten minste 2 jaar toegelegd hebben op land- en tuinbouwproductie;
- met vrucht naschoolse landbouwleergangen van minimum 100 uren gevolgd hebben en zich bovendien ten minste 3 jaar toegelegd hebben op land- en tuinbouwproductie;
- zich ten minste 10 jaar toegelegd hebben op land- en tuinbouwproductie.

Algemeen kan er slechts steun verkregen worden indien het land- of tuinbouwbedrijf economisch levensvatbaar is, wat betekent dat er een minimale economische dimensie moet zijn, een minimaal arbeidsinkomen behaald wordt en een minimale arbeidsbehoefte is. Concreet moet het referentie-inkomen (870.000 frank in 2000) behaald worden per aanwezige volle arbeidskracht (VAK). De minimale arbeidsbehoefte bedraagt een halve VAK.

De investerings- of vestigingssteun kan verkregen worden wanneer voldaan is aan minimumeisen op het vlak van leefmilieu, hygiëne en dierenwelzijn. Wanneer steun gevraagd wordt zal nagegaan worden of de vergunningen waarover het bedrijf moet beschikken in het kader van de exploitatie aanwezig zijn en gerespecteerd worden (stedenbouwkundige vergunning of bouwvergunning en milieuvergunning). Indien er voor de beoefende speculaties wettelijke verplichtingen zijn op het vlak van dierenwelzijn of hygiëne moeten deze evenzeer gerespecteerd worden.

Tenslotte moet er steeds een verzekerde afzet zijn van de productie. Deze voorwaarde wordt voor de veehouderij ingevuld via een aantal sectoraal gedetermineerde beperkingen die hierna opgesomd worden.

- in de melkveesector moeten de bedrijven beschikken over een melkquotum afgestemd op de bedrijfscapaciteit;
- in de varkenssector komen nog slechts een beperkt aantal investeringen in aanmerking voor steun (diversificatie, leefmilieu, dierenwelzijn, hygiëne en overschakeling naar biologische productie) en enkel op bedrijven die een minimale graad van grondgebondenheid hebben (30 varkens/ha / 20 zeugen/ha) en voor zover er geen uitbreiding is van de productiecapaciteit;
- vleesveebedrijven die voldoende grondgebonden zijn (maximum 2 GVE/ha) kunnen steun verkrijgen bij investeringen. Voor bedrijven die deze norm niet halen zijn er

- bepaalde mogelijkheden bij investeringen gericht op diversificatie, leefmilieu, dierenwelzijn en hygiëne en voor zover die niet gericht zijn op de uitbreiding van de productiecapaciteit;
- in de kalvesector en in de pluimveesector geldt hetzelfde d.w.z. enkel steun voor diversificatie, leefmilieu, dierenwelzijn, hygiëne en biologische productie voor zover er geen uitbreiding is van de productiecapaciteit.

Steun aan de investeringen

De Vlaamse landbouwer wordt direct en permanent geconfronteerd met eisen inzake leefmilieu, dierenwelzijn, kwaliteit van de producten en sanitaire voorwaarden. De evoluerende houding van de maatschappij rond deze thema's dwingt de landbouwer tot verregaande en dure aanpassingen van de structuur van zijn bedrijf en de productiemethodes.

De Vlaamse overheid blijft in de mogelijkheden geloven van een economisch bedreven landbouw in het verstedelijkte Vlaanderen maar is van oordeel dat de ingezette heroriëntering naar een meer duurzame landbouw en een landbouw met verbrede doelstellingen moet versneld worden. Zij wil dit met een reeks maatregelen mogelijk maken en zodoende de rol van de landbouw op het platteland blijven ondersteunen. De landbouw kan immers een belangrijke bijdrage leveren tot het realiseren van een aantal maatschappelijke doelstellingen zoals zinvolle tewerkstelling van de plattelandsbevolking; de creatie van een leefbare omgeving (leefmilieu, landschap); een hoge volksgezondheid via het voortbrengen van gezonde en veilige producten.

De landbouwer wordt aangemoedigd om te werken aan een verbreding van de activiteiten en de vernieuwing van het platteland. Initiatieven om alternatieve inkomensbronnen aan te boren in de richting van verwerking en directe afzet van de eigen producten, hoevetoerisme en beheer en onderhoud van het landschap worden in het bijzonder gesteund. De Vlaamse landbouwer die vandaag hoofdzakelijk producent is van basisgrondstoffen, moet een ruimer aandeel verwerven in de toegevoegde waarde die gerealiseerd wordt binnen de productiekolom.

Vorm van de steun

De verkregen steun is onafhankelijk van de wijze van financiering. Naargelang de aard van de investering kan een bepaald volume steun verkregen worden (40, 30, 20 of 10 %).

De steun voor investeringen gefinancierd met eigen middelen wordt verleend onder de vorm van een investeringspremie. De steun voor investeringen gefinancierd met een lening wordt verleend onder de vorm van een rentesubsidie desgevallend aangevuld met een investeringspremie, zodat het vooropgestelde volume steun effectief verkregen wordt. In de mate dat de landbouwer minder krediet opneemt of krediet op korte termijn aangaat, zal een groter deel onder vorm van een kapitaalpremie uitgekeerd worden.

Bij de toekenning van de steun zal de rentesubsidie voorrang hebben op de investeringspremies. De rentesubsidie bedraagt maximum 4 % gedurende maximaal 15 jaar voor investeringen die van 40 of 30 % steun kunnen genieten en 3 % gedurende maximaal 15 jaar voor investeringen die van 20 of 10 % steun kunnen genieten. De investeringspremies worden gespreid in de tijd uitbetaald, na controle van de investeringsbewijzen en normaal in vijf gelijke delen voor investeringen geheel uitgevoerd met eigen middelen.

Differentiatie van de steun

De aard van de investering is bepalend voor het volume steun dat kan verkregen worden.

Investerings gericht op een landbouw met verbrede doelstellingen (diversificatie naar zelf verwerken en commercialiseren, hoevetoerisme, landschapsbeheer), duurzame landbouwmethodes (milieu-investeringen en investeringen gericht op energiebesparing) en biologische landbouw genieten van de maximaal door de EU toegelaten steun van **40 %**.

Investerings gericht op de bereiding van samengestelde voeders op basis van zelf geteelde basisproducten, installaties en materieel voor de productie en het gebruik van hernieuwbare brandstoffen, installaties en materieel voor de productie van medicinale en aromatische planten en de vernieuwing van laagstam fruitaanplantingen met nieuwe variëteiten, kunnen genieten van **30 % steun**.

Alle andere investeringen en allicht het overgrote deel van de (gangbare) investeringen genieten van maximaal **20 % steun** (vnl. investeringen in onroerende goederen, gericht op de realisatie van een structuurverbetering) **of 10 % steun** (vnl. materieel en dieren).

Met onderstaande grafiek wordt het mechanisme inzake steunverlening voor een investering met 20 % steun aangetoond.

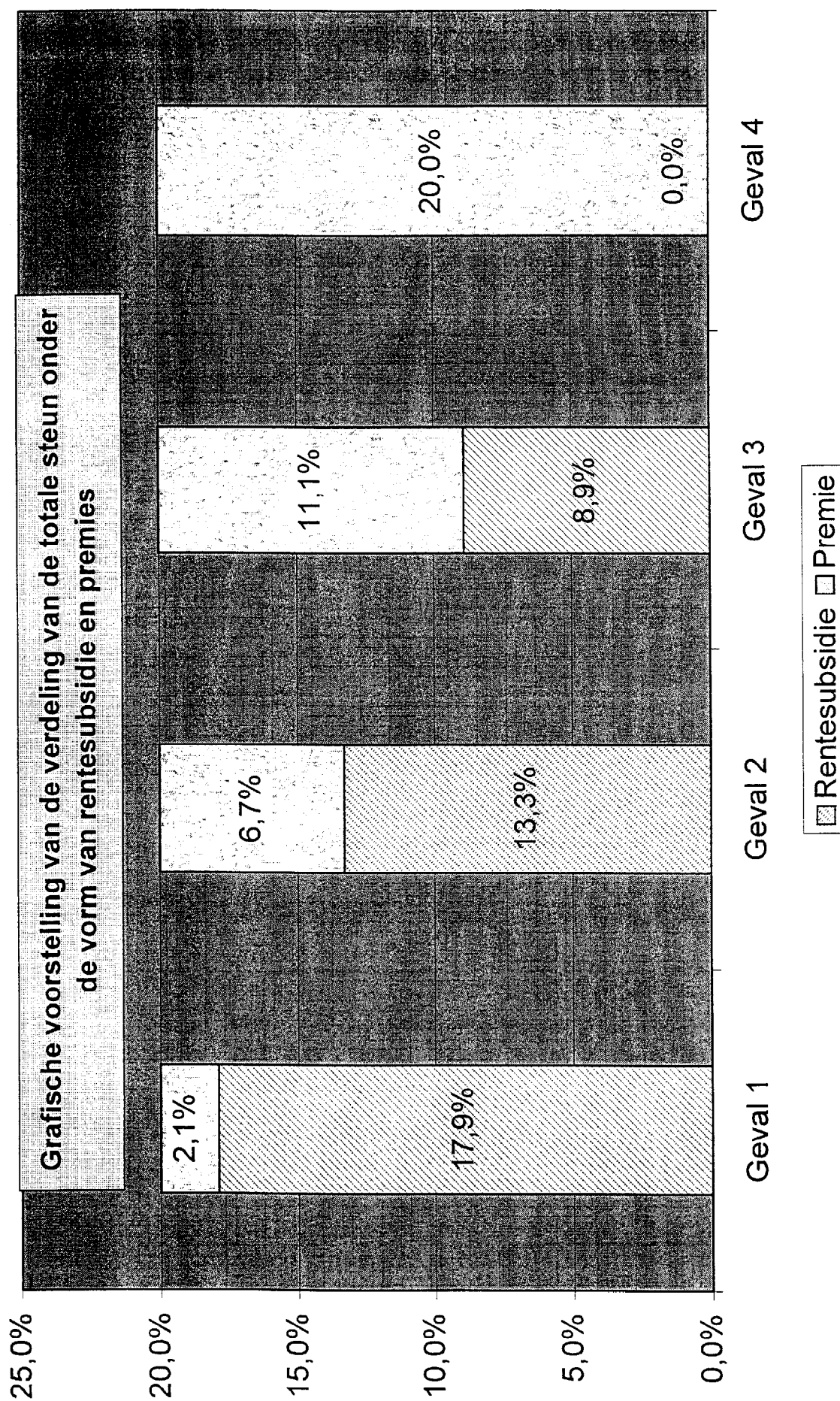
Grafiek

Geval 1: De investering wordt volledig gefinancierd met een lening op 15 jaar (maximale duur van de VLIF rentesubsidie). De waarde van de rentesubsidie (3 % gedurende 15 jaar) vertegenwoordigt een steun van 18,7 %. Het restant tot de maximale steun wordt bijgepast met een premie van 1,3 %.

Geval 2: De investering wordt volledig gefinancierd met een lening op 10 jaar (kortere duur dan de maximale duur van de VLIF rentesubsidie). De waarde van de rentesubsidie (3 % gedurende 10 jaar) vertegenwoordigt een steun van 13,8 %. Het restant tot de maximale steun wordt bijgepast met een premie van 6,2 %.

Geval 3: De investering wordt voor de helft gefinancierd met een lening op 15 jaar (maximale duur van de VLIF rentesubsidie) en voor de helft met eigen middelen. De waarde van de rentesubsidie (3 % gedurende 15 jaar op de helft van het subsidiabel bedrag) vertegenwoordigt een steun van 9,3 %. Het restant tot de maximale steun wordt bijgepast met een premie van 10,7 %.

Geval 4: De investering wordt volledig gefinancierd met eigen middelen. De steun wordt volledig als premie uitgekeerd.

Subsidiabele investeringen

De subsidiabele investeringen ingedeeld volgens het volume steun dat kan verkregen worden, worden hieronder weergegeven.

Voorwaarden en modaliteiten van de rentesubsidie en/ of kapitaalpremie, de duur van de waarborg en de gevallen waarin de steun geheel of gedeeltelijk onder de vorm van uitgestelde aflossingen wordt toegekend.

Aard van de investeringen	Beschrijving van de investering met vermelding van de bijzondere voorwaarden	Steun	Financiering met een lening		Duur WB
			% RS	Duur RS	
Groep 1: Investerings gericht op de realisatie van een landbouw met verbrede doelstellingen, duurzame landbouw en biologische landbouw	• Installatie voor afvalwaterzuivering op bedrijfsniveau (vb: rietsveld); • Uitrusting voor het reinigen van de rookgassen van stookinstallaties met cyclonen, doekenfilters of rookgaswassing; • Nieuwe verwarmingsinstallaties met gas of omschakeling van bestaande verwarmingsinstallaties naar gasverwarming; • Investerings gericht op de vermindering van de ammoniakuitstoot en de geurhinder: - mestinjectiesystemen voor dierlijke mest; - andere emissie-arme mestspreadingssystemen voor dierlijke mest; - stalverluchtingssysteem met een filter ter bestrijding van de geur- en stofhinder (biofilter, biobed, stoffilters, luchtwassers); • Systemen voor het hergebruik van beregeningswater, opvang en hergebruik van hemelwater als beregeningswater; • Installatie van een rookgascondensor, een warmtebuffer, energieschermen of combi-schermen; • Installatie van een energiebesparende kasomhulling (dubbel glas, gecoat glas, kunststof kanaalplaten); • Aanbrengen van isolatie in bestaande en verwarmde pluimvee-, varkens- en vleeskalverstallen zodat een energiebesparing gerealiseerd wordt; • Machines en uitrusting die specifiek noodzakelijk zijn voor het beheer van kleine landschapselementen, perceelranden en landschap (eventueel contracten voorteggen); • Bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor de aanmaak van zuivelproducten (met melk van het eigen bedrijf) en het bewaren van deze producten evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor deze activiteit; • Bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor het versnijden, bereiden en evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor deze activiteit; • Bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor het artisanale verwerken en verkoopklaar maken van land- en tuinbouwproducten (andere dan melk en vlees en geproduceerd op het eigen bedrijf) en het bewaren van deze producten evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor deze activiteit;	40 %	4 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur > 10 jaar.	10 j

	- Bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die bestemd zijn voor de rechtstreekse verkoop van de eigen productie (al dan niet in verwerkte vorm) aan de consument of aan de detailhandel, inbegrepen de opslag- of koelruimtes voor deze producten evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor het uitvoeren van deze activiteit; - Bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die voldoen aan de normen voor het houden van biologische varkens zoals beschreven in het lastenboek voor de dierlijke biologische productie en op voorwaarde dat: -de aanvrager de biologische productiemethode toepast (bewijs voorleggen); -de productiecapaciteit niet wordt vergroot; - Bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die voldoen aan de normen voor het houden van biologische leghennen zoals beschreven in het lastenboek voor de dierlijke biologische productie en op voorwaarde dat: -de aanvrager de biologische productiemethode toepast (bewijs voorleggen); -de productiecapaciteit niet wordt vergroot; - Mechanische of thermische onkruidbestrijding of loofddoding (schoffelmachine, spijffrees, vingeregge, loofklapper, onkruid- of loofbrander, grondstoommachine); - Aanleg hoogstamboomgaarden in de bio-teelt; - Investeringen gericht op het educatief toegankelijk maken van de landbouwbedrijvigheid inzake de productie van bijlage 1 producten voor een breder publiek; - Andere gelijkaardige investeringen	40 %	4 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur > 10 jaar.	10 j
Groep 2: Investeringen gericht op de reconversie van het landbouwbedrijf	- Installaties en materieel inclusief graandrooginstallaties, die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de bereiding van samengestelde voeders (andere dan ruwvoerders) hoofdzakelijk met zelf geteelde basisproducten en ter vervanging van krachtvoerders; - Installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie en eventueel het gebruik van hernieuwbare brandstoffen (biomassa); - Installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie van medicinale en aromatische planten; - Vernieuwing van laagstam fruitaanplantingen met nieuwe variëteiten, zonder uitbreiding van de totale oppervlakte en op voorwaarde dat de geïntegreerde productiemethode toegepast wordt. - Andere gelijkaardige investeringen	30 %	4 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur > 10 jaar.	10 j
Groep 3: Investeringen in onroerende goed, gericht op de realisatie van een structuurverbetering	- Bouwen, verbouwen en uitrusten van melkveestallen inclusief melkinstallatie en van jongveestallen voor jongvee van dit melkvee. Bij uitbreidingsinvesteringen is een evenredige uitbreiding van het melkquotum vereist; - Bouwen, verbouwen en uitrusten van vleesveestallen en van jongveestallen voor jongvee van dit vleesvee. De bedrijven zijn na de investeringen voldoende grondgebonden d.w.z. hebben tenminste 1 ha ruwvoerders per 2 grootvee-eenheden; - Bouwen, verbouwen en uitrusten van stallen voor herten, schapen, geiten, konijnen en eventueel het bijhorende jongvee; - Bouwen, verbouwen en uitrusten van stallen voor paarden inbegrepen gebouwen voor het trainen van paarden	20 %	3 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤	10 j

	• (geen paardenpension en geen manèges); • Bouwen, verbouwen en uitrusten van gebouwen voor een zeer specifieke dierlijke productie zoals de kweek van slakken, insecten en larven (geen hondenkwekerijen); • Sleufsilo met recuperatiesysteem voor silosappen; • Bouwen, verbouwen en uitrusten (verwarming, beregening, substraatinstallaties, tabletten,...) van serres in glas of plastic op vaste voet andere dan de uitrusting genoemd in groep 1; • Bouwen, verbouwen en uitrusten van kwekerijen van paddestoelen; • Bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen voor de productie van witloof inbegrepen de hydrocultuurinstallatie; • Bouwen, verbouwen en uitrusten van gebouwen voor een zeer specifieke plantaardige productie (in vitro culturen); • Installaties voor de robotisering van de productie; • Frigo's; • Beregeningsinstallaties en installaties voor fertigatie in de tuinbouw, maar niet op basis van grondwater; • Aanleg van terreinen voor container- en stellingenteelt evenals de specifieke terreinuitrusting in de boom- en sierteelt (algemeen); • Loodsen voor de opslag en de bewaring van de productie, het marktklaar maken van de productie of voor het stallen van machines en materieel (geen huisvesting van dieren); • Erfverharding en andere infrastructuurwerken in onroerende staat (opvangbassins voor hemelwater, kavelwegen, reinigingsplaats met bezinkput voor voertuigen, opslagplaats voor vaste mest op kopakker, verhardingen voor de beperking van grondtarra); • Heraanplanten van fruitplantages met gangbare variëteiten beperkt tot de gerooide oppervlakte van appel, peer en perzik; • Nieuwe aanplantingen van kersen, krieken, pruimen, noten en druiven; • Installaties en materieel gericht op de oogstprotectie in bestaande fruitplantages (hagekanon, hagelnetten, beregening tegen lentenachtvorst); • Aankoop van bestaande bedrijfsgebouwen al dan niet in gebruik bij de aanvrager. De vorige exploitant is niet benadeeld, er is werkelijke exploitatie; • Sanitaire opslagruimte voor kadavers met een koelinstallatie; • Omschakeling naar groepshuisvesting voor vleeskalveren. De bouw van nieuwe stallen voor vleeskalveren is niet subsidiabel; • Vernieuwing van de inrichting van bestaande pluimveestallen waarbij de kippen gehuisvest worden volgens het scharreelprincipe. Voor nieuwe pluimveestallen en voor de vernieuwing van batterijen is er geen steun; • Omschakeling van een gebonden naar een los huisvestingssysteem voor varkens; • Installeren of verbeteren van de isolatie, de ventilatie en de verwarming in bestaande pluimvee-, varkens- en vleeskalverstallen waardoor er voor gezorgd wordt dat de luchtcirculatie, het stofgehalte van de lucht, de temperatuur, de relatieve luchtvochtigheid en de gasconcentraties binnen grenzen gehouden worden die niet schadelijk zijn voor de dieren; • Installatie van vrijvoeding (zonder uitbreiding van de productiecapaciteit); • Systemen voor beperking, recyclage of rationeel beheer van afvalwater of -stoffen (ontsmettings- en ontziltinstallaties, opslagplaats voor verontreinigd water of afvalstoffen); • Systemen voor de beperking van het gebruik en/of verliezen van pesticiden. Het betreft voornamelijk	20 %	3 %	10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur >10 jaar. De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur >10 jaar. 10 j
--	--	------	-----	---

	- geavanceerde spuitmachines waarbij er een duidelijk aantoonbare vermindering is van de gebruikte hoeveelheid product en/of de drift t.o.v. de gangbare spuittoestellen; - Investerings gericht op de beperking van de verspreiding van ziektekiemen (installaties voor het steriliseren van substraten of afvalgrond, reinigingsplaats met bezinkput voor voertuigen voor het vervoer van dieren, sanitaire laad- of losplaatsen voor dieren, incl. eventuele afsluiting, sanitair sas in stallen); - De overname van een tweede gedeelte van de bedrijfsbekleding beperkt tot vee, uitrusting, materieel, voorraden, vruchten te velde en navetten op basis van een geregistreerd overnamecontract met een reële inventaris. Uitrusting die onroerend is van nature is niet subsidiabel in het kader van een overname. Het subsidiabel bedrag van een totale overname (inclusief eerste gedeelte) is beperkt tot 250.000 Euro en de sectorale beperkingen zijn niet van toepassing; - Andere gelijkaardige investeringen	20 %	3 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur > 10 jaar.	10 j
Groep 4: Investerings gericht op de realisatie van een structuurverbetering	- Machines en materieel (goederen roerend van nature) niet opgenomen in de andere lijsten en met uitzondering van tweedehandsmaterieel; - Dieren hierbij bepalend dat vervangingsvee nooit subsidiabel is en dat de steun enkel kan betrekking hebben op de eerste aankoop die past in een bedrijfsplan dat voorziet in een uitbreiding van de veestapel. De aankoop van varkens, pluimvee en vleeskalveren is nooit subsidiabel; - Duurzame planten zoals rozen- en moederplanten, hop- en aspergeplanten, houtachtig kleinfruit; - Overname van de bedrijfsbekleding van een tweede bedrijf beperkt tot het vee, de machines en het materieel. De sectorgebonden beperkingen zijn van toepassing (quotum, grondgebondenheid); - Plastiekserres en -tunnels, andere dan deze genoemd in groep 3. - Andere gelijkaardige investeringen	10 %	3 %	De max. duur van de RS bedraagt 5 jaar.	10 j
Verrichtingen die passen in het kader van de eerste installatie	- De overname van de bedrijfsbekleding beperkt tot vee, uitrusting, materieel, voorraden, vruchten te velde en navetten op basis van een geregistreerd overnamecontract met een reële inventaris. Uitrusting die onroerend is van nature is niet subsidiabel in het kader van een overname. - De aankoop van vee, uitrusting, materieel en voorraden gericht op het vervolledigen van de bekleding van bedrijven die niet of gedeeltelijk in productie zijn of de vervanging van vee, uitrusting en materieel dat niet overgenomen wordt, voor zover de verrichtingen verantwoord zijn en er geen nieuwe oriëntatie gegeven wordt aan de activiteiten op het bedrijf. - De overname van aandelen als bedrijfsleider (beherend vennoot, zaakvoerder, bestuurder, afgevaardigd bestuurder) in een vennootschap die een positief eigen vermogen aantoonst middels een door de bedrijfsrevisor of erkende accountant opgesteld verslag van de bedrijfsboekhouding en jaarrekening over het laatste jaar voorafgaand aan de overname van aandelen als basis voor de waardebeoordeling van de aandelen. De operatie is slechts mogelijk voor vennootschappen die de landbouw als hoofdactiviteit hebben. De waarde van het aandeel wordt slechts gesubsidieerd naar rato van het gedeelte betrekking hebbend op de bij een bedrijfsovername door een natuurlijke persoon in aanmerking genomen inventarisposten + de landbouwbedrijfsgebouwen. - De overname van aandelen is in principe slechts tweemaal mogelijk overeenkomstig een vestiging van natuurlijke personen als landbouwer in twee fasen.	75.000 Euro	4 %	10 jaar	15 j
De uitgaven hebben geen betrekking op het verwerven van productierechten, rechten op vergoeding, allerlei					

	andere rechten en bedrijfsgebouwen. De begunstigde moet het fiscaal en sociaal statuut aannemen van landbouwer in hoofdberoep.				
--	---	--	--	--	--

- Voor investeringen en verrichtingen die normaal gewaarborgd worden gedurende 10 jaar wordt de duur van de waarborg op 15 jaar gebracht indien de investering/ verrichting past in de vestiging van de aanvrager.
- Er kan tot 3 jaar vrijstelling van aflossing toegestaan worden zonder kosten voor het VLIF, waarvan 1 jaar bij de vestiging van de aanvrager; de overige 2 jaren voor zover de financieel economische toestand van het bedrijf dit verantwoordt.

Verwerven van bestaande bedrijfsgebouwen

De aankoop van bestaande bedrijfsgebouwen (exclusief de grond) wordt voortaan ondersteund zoals een investering. Het steunvolume bedraagt 20 %.

Er wordt geen steun toegekend voor de aankoop van bestaande varkens-, pluimvee- en vleeskalverstallen en voor de aankoop van vleesveestallen door bedrijven die onvoldoende grondgebonden zijn.

Steun bij de vestiging

De Vlaamse overheid blijft zeer veel belang hechten aan de vestiging van jonge landbouwers. Via het verlenen van steun wil men jongeren aanmoedigen om zich in de sector als zelfstandige te vestigen. De steunmaatregel geldt voor alle types van bedrijven ongeacht de aard van de activiteit en de productiemethode. In die zin betreft het steun voor het behoud van een arbeidsplaats in de landbouwsector.

Wie van de vestigingssteun wil genieten moet jonger zijn dan 40 jaar op het tijdstip van de vestiging. Enkel de kosten die op dat tijdstip gemaakt worden (éénmalige actie) kunnen in beschouwing genomen worden voor het verlenen van de vestigingssteun. De vestiging moet ernstig voorbereid zijn en planmatig aangepakt worden. Voor de eerste twee jaar van de exploitatie moet een financieel plan opgesteld worden.

Vorm van de steun

De steun aan de eerste vestiging wordt enkel verleend aan natuurlijke personen hetzij in de hoedanigheid van landbouwer natuurlijke persoon hetzij in de hoedanigheid van beherend vennoot, zaakvoerder, bestuurder of afgevaardigde bestuurder van een vennootschap-landbouwer na de overname van aandelen. De vennootschappen zelf komen niet voor vestigingsteun in aanmerking.

De steun aan de vestiging bestaat overeenkomstig de voorwaarden opgelegd door de EU gedeeltelijk uit een vestigingspremie en gedeeltelijk uit een rentesubsidie en wordt verleend als volgt:

- een vestigingspremie van maximaal 1.000.000 fr en maximaal 50 % op de eerste 50.000 euro (ongeveer 2.000.000 fr.) vestigingskosten. De premie (met Europese medefinanciering) wordt in vijf gelijke delen uitbetaald, gespreid over de vijf jaren volgend op de vestiging en na controle van de betalingsbewijzen;
- voor zover de bijkomende vestigingskosten gefinancierd worden met een lening vervolgens rentesubsidie (met Europese medefinanciering) van maximaal 4 % gedurende 10 jaar met 1 jaar vrijstelling en op maximaal 100.000 euro (ongeveer 4.000.000 fr.) vestigingskosten;
- voor zover de vestigingskosten nog hoger zijn en bijkomend gefinancierd worden met een lening vervolgens rentesubsidie (Vlaamse steun) van maximaal 4 % gedurende 10 jaar met 1 jaar vrijstelling en op maximaal 100.000 euro (ongeveer 4.000.000 fr.) vestigingskosten.

Subsidiabele vestigingskosten

Als vestigingskosten worden weerhouden:

- De overname van de bedrijfsbekleding betrekking hebbend op vee, uitrusting, materieel, voorraden, vruchten te velde en navetten op basis van een geregistreerd

overnamecontract met een reële overname-inventaris. Uitrusting die onroerend is van nature is niet subsidiabel in het kader van een overname;

- De aankoop van vee, uitrusting, materieel en voorraden gericht op het vervolledigen van de bekleding van bedrijven;
- De overname van aandelen tot vestiging als beherend vennoot, zaakvoerder, bestuurder of afgevaardigd bestuurder in een vennootschap met landbouw als doelstelling. De waarde van het aandeel wordt slechts gesubsidieerd naar rato van het gedeelte betrekking hebbend op de bij een bedrijfsovername door een natuurlijke persoon in aanmerking genomen inventarisposten + de landbouwbedrijfsgebouwen en voor zover de vennootschap een positief eigen vermogen heeft.

Verloop van een aanvraag om steun

Indienen van de aanvraag

Land- of tuinbouwers die menen in aanmerking te komen voor steun kunnen hiertoe een aanvraag inleiden. Ingeval van een financiering met kredieten en in het bijzonder wanneer gewestwaarborg vereist is, dient dit te gebeuren door een erkende kredietinstelling. Een aanvraag moet vergezeld zijn van alle documenten en informatie die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de investering of verrichting. De gegevens over het bedrijf moeten verstrekt worden aan de hand van een informatie fiche van het bedrijf.

De steun kan alleen verkregen worden voor een investering of verrichting waarvan de uitvoering ten hoogste zes maanden voor het tijdstip van indiening van de aanvraag aangevangen werd. Bij wijze van overgangsmaatregel zullen vanaf de publicatie van de regelgeving gedurende een periode van drie maanden nog aanvragen om steun kunnen ingediend worden voor investeringen waarvan de uitvoering na 1 januari 2000 een aanvang nam en waarvoor nog geen aanvraag om steun ingediend werd.

Aanvragen worden ingediend op volgend adres:

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Land- en Tuinbouwondersteuningsbeleid (ALT)
Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
Leuvenseplein 4 (3^e verdieping)
1000 Brussel
Tel. 02/553.63.21

Behandeling van de aanvragen

Om na te gaan in welke mate de voorwaarden vervuld zijn om steun te krijgen, wordt bij elke aanvraag een onderzoek uitgevoerd. Indien noodzakelijk vindt dit gedeeltelijk plaats op het bedrijf zelf door een ambtenaar van de administratie Land- en Tuinbouw, afdeling Land- en Tuinbouwondersteuningsbeleid. Een lijst met namen, adressen en nuttige telefoon- en faxnummers bevindt zich in bijlage.

Zowel de betrokken land- of tuinbouwer als desgevallend de kredietinstelling worden van de genomen beslissing in kennis gesteld, eventueel aangevuld met een motivering als deze geheel of gedeeltelijk ongunstig is.

Nuttige namen, adressen en telefoonnummers voor bijkomende vragen over het VLIF**Antwerpen**

Copernicuslaan 1, bus 20, 2018 Antwerpen

Land- en tuinbouw

ir. André De Rop

☎ 03/224.63.84 - fax : 03/224.63.10

Limburg

Taxandriagebouw, Gouverneur Roppesingel 25, 3500 Hasselt

Landbouw

ir. Luc Dhondt

☎ 011/26.44.20 - fax : 011/26.44.19

Tuinbouw

ir. Hendrik Vermeulen

☎ 011/26.44.21 - fax : 011/26.44.19

Oost-Vlaanderen

Voskenslaan 97 E, 3de verd., 9000 Gent

Land- en tuinbouw (arrondissementen Gent, Oudenaarde)

ir. Georges Van Nieuwerburgh

☎ 09/242.89.11 - fax : 09/222.79.67

Land- en tuinbouw (arrondissementen Aalst, Dendermonde, Eeklo, Sint-Niklaas)

ir. Hubert Pieters

☎ 09/242.89.15 - fax : 09/222.79.67

Vlaams Brabant

Waaistraat 1, 3000 Leuven

Landbouw

ir. Luc Dhondt

☎ 016/21.12.94 - fax : 016/21.12.96

Tuinbouw

ir. Hendrik Vermeulen

☎ 016/21.12.93 - fax : 016/21.12.96

West-Vlaanderen

Koningin Astridlaan 29, 1ste verd., 8200 Brugge

Land- en tuinbouw (arrondissementen Brugge, Diksmuide, Oostende, Veurne)

ir. Danny Persyn

☎ 050/38.12.82 - fax : 050/38.59.79

Land- en tuinbouw (arrondissementen Kortrijk, Tielt, Roeselare, Ieper)

ir. Marnix Pattou

☎ 050/38.92.45 - fax : 050/38.59.79